

Bruksela, dnia 16 czerwca 2010 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 38/2010

Inicjatywy i opinie Komisji Europejskiej maj 2010 (wybrane)

1. FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ - Mniej formalności i skupienie się na wynikach: Komisja dokonuje przeglądu zasad dostępu do funduszy UE

W dniu 28 maja 2010 r. Komisja przyjęła zmiany ułatwiające dostęp do funduszy UE poprzez ograniczenie biurokracji i obniżenie kosztów ponoszonych przez beneficjentów pomocy UE. Nowe zasady zwiększą również możliwości łączenia finansowania ze źródeł publicznych i prywatnych, zapewniając lepsze efekty inwestycji. Zmiany te pomogą w przygotowaniu nowej generacji programów UE po 2013 r.

Janusz Lewandowski, europejski komisarz ds. budżetu i programowania finansowego, powiedział: „Moim głównym celem jest pobudzenie innowacji i wzrostu gospodarczego poprzez ułatwienie dostępu do finansowania z funduszy UE dla europejskich przedsiębiorstw, MŚP, naukowców i pozostałych beneficjentów. Komisja proponuje środki, które ograniczą koszty i obciążenia spowodowane zbyt złożonymi procedurami. W perspektywie krótkoterminowej proste rozwiązania, takie jak zniesienie obowiązku otwierania oddzielnych rachunków bankowych i zwrotu odsetek od płatności dokonywanych z góry, zmniejszą obciążenia administracyjne beneficjentów pomocy. W dłuższej perspektywie chciałbym, by finansowanie UE nie służyło tylko do spłaty rachunków, ale nagradzało osiągnięcia”.

• Ograniczenie biurokracji

Poza zniesieniem obowiązku spłaty odsetek od płatności z góry („płatności zaliczkowych”), zmiany przedstawione przez Komisję Europejską obejmują propozycję podwyższenia pułapu, poniżej którego obowiązują uproszczone procedury administracyjne, z obecnego poziomu 25 000 EUR do 50 000 EUR. Beneficjentom będzie też łatwiej wykorzystywać dotacje do płacenia pozostałym partnerom projektu.

Proponuje się również środki upraszczające dla przedsiębiorstw, które ubiegają się o kontrakty Komisji. Komisja mogłaby na przykład korzystać z dokumentów złożonych wcześniej, zamiast wymagać ich przy każdym kolejnym zgłoszeniu.

Komisja stara się zachować w swoim wniosku równowagę pomiędzy środkami upraszczającymi a zapewnieniem skutecznego nadzoru nad pieniędzmi podatników. Ponieważ około 80 % budżetu UE wykorzystuje się na szczeblu krajowym, Komisja proponuje dalsze kroki, aby usprawnić rozliczanie państw członkowskich ze sposobu, w jaki wykorzystują one fundusze UE. Ich krajowe agencje płatnicze zajmujące się pomocą regionalną byłyby zobowiązane do wydawania oświadczeń w sprawie zarządzania dotyczących ubezpieczenia funduszy UE (jak ma to już miejsce w przypadku płatności UE dla sektora rolnictwa), podlegających niezależnej kontroli.

- **Finansowanie w zamian za efekty**

Długookresowym celem Komisji jest modyfikacja systemu dotacji poprzez przesunięcie nacisku ze zwrotu poniesionych kosztów na zapłatę za wyniki. „W większości przypadków, mówi komisarz Lewandowski, beneficjentom spłaca się ich rzeczywiste koszty, co oznacza, że muszą oni wyszczególnić wszystkie wydatki, aby otrzymać ich zwrot. Wymaga to czasochłonnych i kosztownych formalności zarówno dla beneficjenta, jak i Komisji, która zamiast się skupić na wynikach musi sprawdzić otrzymane rachunki. Istnieją wprawdzie rozwiązania uproszczone (płatności lub wskaźniki ryczałtowe), ale nie były one do tej pory szeroko stosowane. Komisja proponuje zniesienie pułapu ograniczającego obecnie wartość dotacji, w przypadku których można stosować płatności ryczałtowe. Beneficjenci nie musieliby zgłaszać poszczególnych pozycji kosztów, lecz otrzymywaliby kwoty ryczałtowe na konkretne zadania, a następnie musieliby wykazać, że zrealizowali je skutecznie i oszczędnie”.

- **Fundusze powiernicze i partnerstwa publiczno-prywatne**

W obszarze działań zewnętrznych UE będzie mogła tworzyć własne wielopodmiotowe fundusze powiernicze. Pozwoliłoby to na łączenie środków Unii Europejskiej, jej państw członkowskich i obywateli w celu zapewnienia skoordynowanej i szybkiej pomocy finansowej w warunkach kryzysu oraz po jego ustaniu, przy równoczesnej poprawie realizacji i widoczności pomocy UE. Fundusze powiernicze mogłyby być także użyte w przypadku konkretnych działań tematycznych.

Lepsze łączenie środków UE i prywatnych przedsiębiorstw ułatwią również partnerstwa publiczno-prywatne (PPP). Obecnie partnerstwa takie muszą przestrzegać wszystkich zasad budżetowych i finansowych UE. W przyszłości PPP mogłyby stosować przepisy kraju, w którym działają.

Wykorzystanie nowych instrumentów finansowych, w szczególności w przypadku łączenia środków finansowych (np. fundusze gwarancyjne, kapitał podwyższonego ryzyka, instrumenty łączące dotacje unijne z pożyczką lub gwarancją) zwielokrotni efekty funduszy unijnych, zapewniając ich większą skuteczność. Nowe zasady ułatwią również realizację wspólnych projektów i umożliwią potencjalne partnerstwa z grupą Europejskiego Banku Inwestycyjnego; współpraca z EBI zostałaby usprawniona, biorąc pod uwagę zwiększoną rolę jaką nadał mu traktat lizboński.

- **Kontekst**

Rozporządzenie finansowe i jego przepisy wykonawcze określają zasady budżetowe UE oraz sposób wydawania środków budżetowych. Ostatniego przeglądu rozporządzenia dokonano w 2007 r.

Wniosek oparty jest na wynikach konsultacji społecznych. Musi on zostać przyjęty przez Radę i Parlament Europejski.

2. FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ - UE przyjmuje nowe środki w celu poprawienia warunków mieszkaniowych społeczności Romów

Parlament Europejski zaaprobował w dniu 20 maja 2010 r. wniosek Komisji Europejskiej, dzięki któremu możliwe będzie wykorzystywanie europejskich funduszy pomocy regionalnej do poprawienia warunków mieszkaniowych marginalizowanych społeczności. Środek ten, przyjęty już przez państwa członkowskie, zostanie ze szczególnym zadowoleniem przyjęty przez społeczność Romów, która, według szacunków, liczy w Europie od 10 do 12 mln osób. Ludzie ci często zmagają się z ubóstwem i segregacją społeczną.

Johannes Hahn, komisarz ds. polityki regionalnej, wyraził zadowolenie z przyjęcia tej decyzji: „Wspólnota Romów to największa mniejszość w Europie, która często pada ofiarą marginalizacji, ubóstwa i wykluczenia społecznego. Cieszę się z przyjętej dziś decyzji, ponieważ umożliwi ona wykorzystanie polityki regionalnej do przerwania błędnego koła, w którym grupa ta najwyraźniej się znalazła. Decyzja ta powinna wpisywać się w ogólne podejście, które objąć powinno również działania w zakresie edukacji, zdrowia, spraw społecznych i zatrudnienia.”

Przepisy dotyczące funduszy strukturalnych nie pozwalały dotychczas na dużą elastyczność i dopuszczały interwencje związane z mieszkalnictwem tylko w dwunastu nowych państwach członkowskich UE (przy czym niedawno wprowadzono wyjątki w zakresie efektywności energetycznej i energii ze źródeł odnawialnych) i wyłącznie w przypadku odnawiania już istniejących budynków wielorodzinnych na obszarach miejskich. Społeczności Romów zamieszkują jednak przede wszystkim odizolowane obszary wiejskie i budynki jednorodzinne.

Nowoprzyjęte środki rozszerzą zastosowanie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i pozwolą objąć nim interwencje związane z mieszkalnictwem, dzięki którym pomoc uzyskają marginalizowane społeczności **we wszystkich państwach członkowskich**. Zmiana ta wprowadzona została z myślą o Romach, lecz pomoc nie będzie ograniczała się wyłącznie do nich. Nowe przepisy obejmować będą odnawianie istniejących budynków, **jak również budowę nowych, zarówno w miastach, jak i na obszarach wiejskich**. Finansowanie z EFRR nie będzie przysługiwać projektom prywatnym, lecz wyłącznie projektom realizowanym przez władze publiczne.

- **Wsparcie w zakresie mieszkalnictwa jako uzupełnienie szerszej zakrojonych działań**

Kwestie związane z warunkami mieszkalnymi uznano za jeden z podstawowych czynników mogących poprawić integrację Romów. Powinny one jednak stanowić część „zintegrowanego podejścia”, które powinno zostać opracowane i wdrożone przez władze krajowe i regionalne oraz które objąć powinno również inne dziedziny, takie jak edukacja, rozwój umiejętności, zatrudnienie i zdrowie.

Z europejskich funduszy strukturalnych współfinansowanych jest już wiele projektów, które związane są ze społecznościami Romów, na przykład działania w zakresie wczesnej edukacji, zatrudnienia, mikrofinansowania i równych szans (zwłaszcza równości między kobietami i

mężczyznami). I tak na przykład, dzięki inwestycjom UE (w wysokości 1,11 mln EUR) w jednym z największych skupisk Romów na Węgrzech, w mieście Nyiregyhaza, zrealizowany zostanie nowy projekt rewaloryzacji miasta. Szkoły wprowadzające segregację zostaną zlikwidowane, a drogi, place zabaw i placówki opieki nad dziećmi zostaną odnowione.

W ramach programów polityki regionalnej udostępnione zostaną również środki finansowe: Parlament Europejski przyznał Komisji Europejskiej 5 mln EUR na pilotażowy projekt dotyczący włączenia Romów. Projekt ten opiera się na trzech filarach: wczesna edukacja, mikrofinansowanie i informowanie opinii publicznej. Projekt ten realizowany jest w 2010 r. i skupia się na społecznościach Romów w Europie Środkowo-Wschodniej.

- **Informacje dodatkowe**

Wniosek przedstawiony został przez Komisję Europejską w lipcu 2009 r., następnie został poddany dyskusji w Parlamencie Europejskim, w państwach członkowskich oraz w Radzie.

Z badań wynika, iż w państwach Europy Środkowo-Wschodniej ponad 50% Romów mieszka w okolicach poddanych częściowej lub całkowitej segregacji – a tendencja wprowadzania takich podziałów w ciągu ostatnich 15 lat wzrosła.

Rok 2010 ogłoszony został Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym.

3. PRAWA OBYWATELSKIE - Więcej pewności prawnej dla międzynarodowych małżeństw: pionierska grupa państw członkowskich dąży do wypracowania wspólnych zasad (bez Polski)

W dniu 28 maja 2010 r. Niemcy, Belgia i Łotwa dołączyły do dziewięciu państw członkowskich wnoszących o przyjęcie przepisów gwarantujących pewność prawną międzynarodowych małżeństw, które chcą się rozwieść. Wniosek Komisji Europejskiej z dnia 24 marca 2010 r. umożliwi parom uzgodnienie, które prawo będzie miało zastosowanie do ich rozwodu, nawet w sytuacji, gdy nie planują separacji. Jest to odpowiedź na prośbę dziewięciu państw członkowskich UE chcących posunąć tę sprawę naprzód, po tym jak w 2006 r. wniosek Komisji został zablokowany w Radzie (Austrii, Bułgarii, Francji, Węgier, Włoch, Luksemburga, Rumunii, Słowenii i Hiszpanii). Nowe rozporządzenie UE pomoże parom różnej narodowości, a także parom zamieszkującym oddzielnie w różnych krajach lub mieszkającym razem w kraju innym niż macierzysty. Celem wprowadzenia nowych przepisów jest zmniejszenie uciążliwości rozpatrywanych sytuacji dla dzieci i ochrona słabszych z partnerów w trakcie postępowania rozwodowego. Byłby to pierwszy w historii UE przypadek zastosowania przez państwa członkowskie tzw. mechanizmu wzmocnionej współpracy. Zgodnie z traktatami UE wzmocniona współpraca umożliwi dziewięciu lub większej liczbie państw podejmowanie działań w istotnej, ale blokowanej przez niewielką mniejszość państw członkowskich sprawie. Pozostałym państwom UE przysługuje prawo przystąpienia do wzmocnionej współpracy w dowolnym momencie.

„Niemcy, Belgia i Łotwa dowiodły, że drzwi do wzmocnionej współpracy są zawsze otwarte. Dzięki przyłączeniu się tych państw do apelu o działanie UE powstają sprzyjające warunki dla przyjęcia środka, który dotychczas był zablokowany. Jest to świetny przykład na to, że UE może iść naprzód i pomagać swoim obywatelom w ważnych sprawach rodzinnych.”

powiedziała **Viviane Reding**, komisarz UE ds. spraw sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa. „W tym politycznym zgiełku nie powinniśmy tracić z oczu prawdziwego problemu: komplikacje prawne mogą naprawdę utrudnić życie rodzinne. Politycy powinni robić wszystko, co w ich mocy, by rozwiązać ten problem. Obywatele UE powinni mieć pewność prawną i możliwość wyboru prawa, które będzie miało zastosowanie do ważnych wydarzeń w ich życiu.”

Trzy nowe państwa (Niemcy, Belgia i Łotwa) dołączyły do dziewięciu innych państw członkowskich (Austrii, Bułgarii, Francji, Hiszpanii, Luksemburga, Rumunii, Słowenii, Węgier i Włoch). Państwa pragnące przyłączyć się po przyjęciu decyzji Rady zatwierdzającej wzmocnioną współpracę będą mogły to zrobić w każdej chwili. Zgodnie z traktatem z Lizbony państwa, które chcą uczestniczyć we wzmocnionej współpracy, muszą powiadomić o tym Radę i Komisję.

Niemcy, Belgia i Łotwa złożyły wnioski w ostatnim miesiącu (Niemcy w dniu 15 kwietnia 2010 r., Belgia w dniu 22 kwietnia 2010 r. i Łotwa w dniu 17 maja 2010 r.). Początkowo w procedurze wzmocnionej współpracy brała udział Grecja, ale później wycofała swój wniosek.

Na posiedzeniu Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości dnia 4 czerwca w Luksemburgu ministrowie państw UE ds. sprawiedliwości osiągnęli – zadowalającą większością kwalifikowaną – porozumienie w sprawie upoważnienia do podjęcia po raz pierwszy w historii UE wzmocnionej współpracy. Dotyczy ono prawa właściwego dla rozwodów i separacji prawnej (Rzym III) (*dok. 9898/2/10*). Ministrowie podjęli również decyzję o przekazaniu tego tekstu Parlamentowi Europejskiemu w celu uzyskania jego zgody na tę wzmocnioną współpracę. Jeśli chodzi o treść przepisów, tj. o rozporządzenie wprowadzające w życie wzmocnioną współpracę, ministrowie uzgodnili podejście ogólne w sprawie elementów kluczowych (*dok. 10153/10*) i poprosili o dalsze zbadanie nierozstrzygniętych kwestii.

• **Decyzja Rady**

Obydwa ww. dossier, tj. decyzja w sprawie upoważnienia do podjęcia wzmocnionej współpracy oraz rozporządzenie wykonawcze do niej, były omawiane w ramach debaty jawnej. Wzmocniona współpraca będzie dotyczyć czternastu państw. Po osiągnięciu przez nie jednomyślności rozporządzenie ustanowi zbiór zasad, zgodnie z którymi pary międzynarodowe będą mogły składać w tych krajach pozew o rozwód lub wniosek o separację prawną. Inne państwa członkowskie UE, które nie są jeszcze gotowe, ale które zechcą dołączyć do tej pionierskiej grupy w późniejszym czasie, będą mogły to uczynić.

W UE jest mniej więcej 122 milionów małżeństw, w tym około 16 milionów (a więc 13%) małżeństw, które można uznać za międzynarodowe. Przyjęte rozporządzenie przyniesie następujące korzyści:

- pozwoli międzynarodowym parom z uczestniczących państw członkowskich przewidzieć, jakie prawo może mieć zastosowanie do ich rozvodu;
- zwiększy elastyczność i autonomię, dając małżonkom możliwość wybierania prawa właściwego; oraz
- wprowadzi zharmonizowane reguły, które w razie niedokonania przez małżonków wyboru prawa właściwego, pozwolą rozstrzygnąć konflikt jurysdykcji na podstawie kolejnych łączników.

Tym samym wzmocniona współpraca w przedmiotowej dziedzinie:

- da obywatelom większą pewność prawną, przewidywalność i elastyczność;
- ochroni słabszych partnerów podczas sporów związanych z rozwodem oraz zapobiegnie zjawisku prześcigania się małżonków przy wnoszeniu sprawy do sądu, tj. sytuacji, gdy jedno z małżonków, ubiegając współmałżonka, wnosi pozew o rozwód, aby zagwarantować sobie tym samym zastosowanie w postępowaniu rozwodowym określonego systemu prawa, który uznaje za korzystniejszy do zabezpieczenia własnych interesów; oraz
- zmniejszy ciężar, jaki spada na dzieci w związku ze sporem dotyczącym rozwodu o charakterze międzynarodowym.

W czerwcu 2006 roku Komisja przyjęła wniosek w sprawie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie 2201/2003 w odniesieniu do jurysdykcji i wprowadzającego zasady dotyczące prawa właściwego w sprawach małżeńskich (Rzym III) (*dok. 11818/06*). Jego celem było rozwijanie współpracy sądowej w sprawach cywilnych mających skutki transgraniczne w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania orzeczeń. Tekst ten był omawiany w czasie wielu prezydencji, ale na posiedzeniu w czerwcu 2008 roku Rada stwierdziła, że nie da się – ani teraz, ani w najbliższej przyszłości – osiągnąć w jego sprawie jednomyślności wymaganej przez Traktat z Nicei.

Zważywszy na te okoliczności, Grecja, Hiszpania, Włochy, Węgry, Luksemburg, Austria, Rumunia i Słowenia w lipcu 2008 roku zwróciły się do Komisji z wnioskiem, w którym wskazały, że pragną nawiązać między sobą wzmocnioną współpracę w dziedzinie prawa właściwego w sprawach małżeńskich oraz że oczekują od Komisji przedłożenia Radzie stosownego wniosku dotyczącego tej kwestii. Grecja w międzyczasie się wycofała, ale do wniosku przyłączyło się kolejnych sześć państw: Bułgaria – w sierpniu 2008 roku, Francja – w styczniu 2009 roku, Niemcy i Belgia – w kwietniu 2010 roku, Łotwa i Malta – w maju 2010 roku oraz Portugalia – w czerwcu 2010 roku.

• Kontekst

Zgodnie z propozycją Komisji pary małżeńskie będą mogły uzgodnić, które prawo będzie miało zastosowanie do ich rozwodu, nawet w sytuacji, gdy nie planują separacji. Takie rozwiązanie zapewni międzynarodowym parom większą pewność i przewidywalność prawną oraz elastyczność, a także pomoże uchronić małżonków i ich dzieci przed skomplikowanymi, przedłużającymi się i bolesnymi procedurami.

Przedstawione propozycje mają także na celu umożliwienie międzynarodowym parom większej kontroli nad procesem ich separacji oraz uchronienie słabszych małżonków przed znalezieniem się w niekorzystnej sytuacji w postępowaniu rozwodowym. W przypadku niemożności osiągnięcia porozumienia przez małżonków sądy będą dysponować wspólną formułą ustalania prawa właściwego.

Zgodnie z przepisami UE dotyczącymi wzmocnionej współpracy państwa, które nie podpiszą wniosku, mogą dołączyć do niego w każdej chwili po jego przyjęciu, po wydaniu pozytywnej oceny przez Komisję (art. 331 Traktatu o funkcjonowaniu UE).

Komisja złożyła pierwszy wniosek dotyczący pomocy parom międzynarodowym w 2006 r., lecz ówczesny projekt (tak zwane rozporządzenie „Rzym III”) nie uzyskał wymaganego jednomyślnego poparcia rządów państw członkowskich UE.

4. PRAWA PODSTAWOWE - Komisja dąży do zapewnienia wysokich standardów prywatności w umowie między UE i USA w sprawie ochrony danych

Komisja Europejska przyjęła w dniu 26 maja br. projekt upoważnienia na prowadzenie negocjacji dotyczących umowy ze Stanami Zjednoczonymi o ochronie danych osobowych w toku współpracy w zwalczaniu terroryzmu i innych przestępstw. Umowa zagwarantować ma wysoki poziom ochrony informacji osobowych, takich jak dane pasażerów czy informacje finansowe, przekazywanych w ramach współpracy transatlantyckiej w sprawach karnych. Umowa zwiększyłaby prawa obywateli w zakresie dostępu do danych, poprawiania ich lub usuwania, stosownie do okoliczności. Obywatele UE zyskaliby prawo do korzystania ze środków ochrony prawnej w USA, gdyby ich dane były bezprawnie przetwarzane. Zwiększyłaby się rola niezależnych organów publicznych jeżeli chodzi o udzielanie jednostkom pomocy w korzystaniu z ich praw oraz w nadzorowaniu transatlantyckich transferów danych. By można było przystąpić do rozmów, Rada musi zatwierdzić mandat negocjacyjny Komisji. Parlament Europejski będzie uzyskiwał pełne informacje na wszystkich etapach negocjacji oraz konieczne będzie uzyskanie jego zgody na wynik negocjacji.

„Podstawowe prawa muszą być chronione i respektowane we wszelkich okolicznościach. Pragnę doprowadzić do zawarcia przez UE takiej umowy z USA, która będzie chronić prawa związane z danymi osobowymi, sprzyjając równocześnie walce z terroryzmem i innymi przestępstwami” zadeklarowała wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, unijna komisarz ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa. „Moim celem jest osiągnięcie ambitnej umowy i zamierzam bardzo ściśle zaangażować w negocjacje Parlament Europejski. Wzywam Radę do jak najszybszego zatwierdzenia mandatu, tak byśmy mogli w jak najkrótszym czasie przystąpić do negocjacji tej oraz innych ważnych umów między UE i USA”.

Cecilia Malmström, komisarz UE do spraw wewnętrznych, dodała: „Solidna umowa o ochronie danych osobowych przyniosłaby korzyści po obu stronach Atlantyku. Dzięki zapewnionej przez nią wysokiej jakości ochronie danych wszyscy – obywatele, organy ścigania i inne zainteresowane podmioty – mogliby mieć ufność, że w kontekście transatlantyckiej walki ze zorganizowaną przestępczością i terroryzmem prawa człowieka są w pełni przestrzegane”.

Od czasu 11 września 2001 r. i późniejszych ataków terrorystycznych w Europie UE i USA zintensyfikowały współpracę policyjną i współpracę wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych. Jednym z jej elementów jest przekazywanie i przetwarzanie danych osobowych mających znaczenie dla dochodzenia, wykrywania lub ścigania przestępstw, w tym terroryzmu, oraz zapobiegania im.

Zarówno UE, jak i USA zobowiązały się do ochrony danych osobowych i prywatności. Nadal jednak obie strony mają różne podejście do ochrony danych, co w przeszłości doprowadziło do rozbieżności w toku negocjacji umów dotyczących wymiany informacji (takich jak Program śledzenia środków finansowych należących do terrorystów, tzw. umowa SWIFT, czy też umowa w sprawie danych dotyczących przelotu pasażera). Umowa zaproponowana w dniu dzisiejszym przez Komisję ma stanowić odpowiedź na problemy wynikające z tych różnic i doprowadzić do ich przewyższenia.

Przyjęcie propozycji pozwoliłoby Komisji uzyskać upoważnienie do negocjowania nowej umowy o ochronie danych osobowych przekazanych i przetwarzanych przez organy

egzekwowania prawa w UE i USA. Komisja zostałaby również zobowiązana do pełnego informowania Parlamentu Europejskiego na wszystkich etapach negocjacji.

Komisja zmierza do ustanowienia prawnie wiążących i egzekwowalnych standardów ochrony danych osobowych zapewniających ochronę podstawowych praw i swobód jednostki. Przestrzeganie tych standardów byłoby kontrolowane przez niezależne organy publiczne po obu stronach Atlantyku.

Zgodnie z propozycją Komisji:

- organy UE lub USA mogłyby przekazywać i przetwarzać dane osobowe jedynie w specyficznych, wyraźnie określonych i prawnie uzasadnionych celach w ramach walki z terroryzmem i innymi przestępstwami;
- jednostki miałyby prawo dostępu do danych na ich temat i prawo to byłoby możliwe do wyegzekwowania w sądzie;
- istniałoby prawo do żądania poprawienia danych na swój temat lub usunięcia ich, jeżeli okażą się niepoprawne;
- istniałoby indywidualne prawo skorzystania z administracyjnych i sądowych środków ochrony prawnej, niezależnie od miejsca zamieszkania.

Umowa nie zawierałaby podstawy prawnej dla żadnych konkretnych transferów danych osobowych między UE i USA. W każdym przypadku takie transfery wymagałyby szczególnej podstawy prawnej, takiej jak umowy o przekazywaniu danych lub prawo krajowe państwa członkowskiego UE. Umowa o ochronie danych między UE i USA miałaby z kolei zastosowanie do takich transferów.

• **Przebieg procedury**

Ochrona danych osobowych jest zapisana w art. 8 Karty praw podstawowych UE. Karta została włączona do traktatu lizbońskiego i jest prawnie wiążąca dla Unii Europejskiej i państw członkowskich UE wprowadzających w życie prawo UE. W traktacie lizbońskim (art. 16 Traktatu o funkcjonowaniu UE) stwierdzono, że UE może przyjąć przepisy dotyczące ochrony danych osobowych przetwarzanych przez instytucje, organy, urzędy i agencje UE oraz przez państwa członkowskie realizujące działania należące do zakresu prawa UE.

Parlament Europejski w rezolucji z dnia 26 marca 2009 r. wezwał do tego, by umowa między UE i USA gwarantowała odpowiednią ochronę swobód obywatelskich i danych osobowych. W grudniu 2009 r. Rada Europejska zwróciła się do Komisji, by ta przedstawiła zalecenie „w sprawie negocjowania ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki umowy o ochronie danych i, w razie konieczności, umowy o wymianie danych do celów egzekwowania prawa”.

• **Bliższe informacje:**

Portal informacyjny w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych:

http://ec.europa.eu/justice_home/news/intro/news_intro_en.htm

5. SPRAWY WEWNĘTRZNE - Komisja Europejska wzywa do zwiększenia ochrony małoletnich bez opieki wjeżdżających do UE

Komisja Europejska przyjęła w dniu 6 maja br. plan działań zmierzający do zwiększenia ochrony małoletnich bez opieki wjeżdżających do UE, w którym zawarto wspólne standardy

w zakresie opiekunów i zastępstwa prawnego. Celem tego planu jest stworzenie wspólnego europejskiego podejścia, dzięki któremu uzyskamy pewność, że decyzje dotyczące przyszłości małoletnich bez opieki podejmowane będą przez właściwe organy w jak najkrótszym terminie, najlepiej przed upływem sześciu miesięcy. Najważniejszym zadaniem państw członkowskich jest odnajdywanie rodzin małoletnich bez opieki i dokładny nadzór nad ich ponowną integracją ze społeczeństwem, z którego pochodzą. W przypadkach, gdy interesy dziecka najlepiej zabezpieczy inne rozwiązanie, państwa członkowskie powinny podejmować alternatywne kroki, jak przyznanie statusu ochrony międzynarodowej lub relokacja w obrębie Unii Europejskiej.

Ustalenie liczby małoletnich bez opieki przybywających do Europy w wyniku procesów migracyjnych nie jest łatwe, ale rozmiar problemu można ustalić na podstawie liczby wniosków o azyl złożonych w minionym roku przez dzieci poniżej 18 roku życia pozbawione opieki dorosłych. Dane Eurostatu wskazują, że w 2009 r. w 22 państwach członkowskich (oprócz Danii, Francji, Polski, Republiki Czeskiej i Rumunii) małoletni bez opieki złożyli 10 960 wniosków o azyl, co stanowi wzrost o 13% w porównaniu z rokiem 2008 r., w którym liczba wniosków wyniosła 9 695.

Przyczyny przyjazdu małoletnich bez opieki do UE są wielorakie. Uciekają oni przed wojną i konfliktami, ubóstwem i skutkami katastrof naturalnych, dyskryminacją lub prześladowaniami. Niektórzy wysyłani są przez swoje rodziny, które spodziewają się, że ich dzieci znajdą lepsze życie lub że będą mogły wspierać najbliższych pozostałych w domu, albo w celu połączenia się z innymi członkami rodziny przebywającymi już w UE. Część małoletnich bez opieki to ofiary handlu ludźmi. Omawiany plan działań proponuje przyjęcie podejścia skoncentrowanego wokół trzech osi działań: zapobieganie niebezpiecznej migracji i handlowi ludźmi, określenie zasad przyjmowania i gwarancji proceduralnych w UE oraz ustalenie trwałych rozwiązań.

„Europa musi podjąć natychmiastowe kroki w celu zapewnienia ochrony małoletnim bez opieki, jako najsłabszym i najbardziej narażonym ofiarom procesów migracyjnych”, oświadczyła **Cecilia Malmström**, unijna komisarz do spraw wewnętrznych. „Nowy plan działań określa wspólne i skoordynowane podejście, mające rozwiązać problem małoletnich bez opieki, który w nadchodzących latach będzie narastać. Zasadnicze znaczenie ma, aby państwa członkowskie zobowiązały się do zapewnienia wysokich standardów w zakresie przyjmowania, ochrony i integracji małoletnich bez opieki. Przy podejmowaniu jakichkolwiek działań należy kierować się zasadą najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka. Musimy skoncentrować się na odnajdywaniu rodzin małoletnich wjeżdżających bez opieki na terytorium UE i musimy zapewnić warunki powrotu, które umożliwią im połączenie z najbliższymi”.

• **Plan działań opiera się na dziesięciu następujących zasadach:**

1. Wszystkie dzieci powinno się traktować przede wszystkim jako dzieci. Nadrzędnym priorytetem we wszystkich działaniach dotyczących osób małoletnich pozbawionych opieki powinno być najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka.
2. Wszystkie dzieci należy traktować zgodnie z przepisami i zasadami obowiązującymi w Unii Europejskiej i jej państwach członkowskich, w szczególności Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, konwencją ONZ o prawach dziecka i europejską konwencją praw człowieka.
3. Należy podjąć wszelkie możliwe starania, aby stworzyć dzieciom warunki do dorastania w państwach ich pochodzenia, zapewniające dobre perspektywy rozwoju osobistego i godny poziom życia.

4. Dzieci należy chronić przed handlarzami ludźmi i grupami przestępczymi oraz innymi formami przemocy i wyzysku.
5. Należy podjąć wszelkie starania, aby odnaleźć rodzinę dziecka i umożliwić mu połączenie się ze swoją rodziną, o ile najlepiej zabezpiecza to jego interesy.
6. Dostosowane do potrzeb dzieci środki związane z przyjęciem i gwarancje proceduralne powinny mieć zastosowanie od momentu znalezienia dziecka na granicy zewnętrznej lub terytorium państwa członkowskiego do czasu znalezienia trwałego rozwiązania. Zasadnicze znaczenie ma zapewnienie dziecku opiekuna i zastępstwa prawnego.
7. Decyzję o przyszłości każdego dziecka należy podjąć w najkrótszym możliwym terminie, najlepiej w ciągu 6 miesięcy.
8. Małoletnim bez opieki należy zawsze zapewnić odpowiednie miejsce zakwaterowania i traktować je w sposób w pełni zgody z ich najlepiej pojmowanym interesem. W wyjątkowych przypadkach, gdy uzasadnione jest zatrzymanie małoletniego, należy stosować je jedynie jako środek ostateczny, przez możliwie najkrótszy okres czasu, kierując się przede wszystkim potrzebą najlepszego zabezpieczenia interesów dziecka.
9. Trwałe rozwiązania ustala się oceniając indywidualnie, co leży w najlepiej pojętym interesie dziecka. Rozwiązanie polega albo na powrocie do państwa pochodzenia i reintegracji, albo na przyznaniu statusu ochrony międzynarodowej lub innego statusu prawnego umożliwiającego dziecku integrację w państwie członkowskim zamieszkania albo relokacji w obrębie Unii Europejskiej.
10. Wszystkie zainteresowane strony – instytucje UE, państwa członkowskie, państwa pochodzenia i tranzytu, organizacje międzynarodowe i organizacje społeczeństwa obywatelskiego – powinny połączyć siły i jeszcze wzmoczyć wysiłki na rzecz rozwiązania problemu osób małoletnich pozbawionych opieki oraz zapewnienia ochrony najlepiej pojmowanych interesom dziecka.

- **Dane liczbowe i statystyki**

Europejska Sieć Migracyjna opracowała unijne studium porównawcze dotyczące małoletnich bez opieki. Sprawozdanie podsumowujące, a także 22 sprawozdania krajowe, na których oparto sprawozdanie podsumowujące, dostępne są na stronie:

<http://emn.sarenet.es/Downloads/prepareShowFiles.do?directoryID=115> .

Portal informacyjny w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych:

http://ec.europa.eu/justice_home/news/intro/news_intro_en.htm

6. FINANSE - Komisja przedstawia koncepcję bankowych funduszy naprawczych

Komisja Europejska wystąpiła w dniu 26 maja 2010 r. z inicjatywą, wedle której Unia Europejska miałaby ustanowić unijną sieć bankowych funduszy naprawczych, które miałyby sprawić, że ewentualne bankructwa banków nie będą uderzały w kieszeń podatnika ani destabilizowały całości systemu finansowego. Poddawszy pomysł debacie w trakcie nadchodzących obrad Rady Europejskiej, Komisja zaprezentuje swoją koncepcję na szczycie państw grupy G20, który odbędzie się w Toronto w dniach 26-27 czerwca br. Fundusze tego rodzaju miałyby zostać włączone w szersze ramy środków zażegnujących przyszłe kryzysy finansowe i umacniających globalny system finansowy. Zdaniem Komisji spełnieniu tych zamierzeń posłuży zobowiązanie państw członkowskich do utworzenia funduszy krajowych w oparciu o wspólne zasady, a obowiązkową daninę na ich rzecz wносиłyby banki. Środki funduszy nie byłyby wykorzystywane do ratowania bądź dofinansowania banków, ale

wyłącznie do zagwarantowania, że ewentualna upadłość banku przebiega w kontrolowany sposób, ograniczając groźbę destabilizacji całego systemu finansowego.

Komisarz ds. rynku wewnętrznego i usług, **Michel Barnier**, komentuje: „Nie możemy sobie dłużej pozwolić na to, by to podatnicy ponosili dotkliwe koszty ratowania sektora bankowego. To nie obywatele powinni być na pierwszej linii frontu. Osobiście wyznaję zasadę: »Nabrudziłeś – to płać!«. Musimy zbudować system, w którym to sektor finansowy ponosiłby koszty przyszłych kryzysów w sektorze bankowym. Dlatego twierdzą, że to od banków należy wymagać wkładu w fundusz, którego celem byłoby nadzorowanie upadłości banków, ochrona stabilności finansowej oraz ograniczanie efektu domina. Nie chodzi jednak o fundusz ratunkowy. Europa powinna iść w awangardzie rozwoju wspólnych koncepcji, służąc za wzór współpracy, możliwy do przeniesienia na skalę światową”.

- **Dlaczego potrzebujemy bankowych funduszy naprawczych?**

W wyniku kryzysu finansowego wiele państw było zmuszonych do wykorzystania ogromnych środków z kiesy publicznej w celu wsparcia sektora finansowego, dla utrzymania stabilności finansowej i ochrony interesów deponentów. Teraz trzeba dalszych wysiłków na rzecz zażegnania kryzysów tego rodzaju w przyszłości. Komisja wdraża już konkretne środki zaradcze, które powinny zmniejszać prawdopodobieństwo upadłości banków. Konieczne są jednak działania, dzięki którym w razie, gdyby jednak jakieś banki były zmuszone do ogłoszenia upadłości, solidny mechanizm wykorzystujący inne niż publiczne środki umożliwił poradzenie sobie w takich wypadkach.

Już w październiku 2009 r. Komisja dobitnie dawała do zrozumienia, że popiera utworzenie nowych ram zarządzania kryzysowego na szczeblu unijnym. Nowe ramy obejmowałyby zharmonizowany zestaw reguł i uprawnień, umożliwiających organom regulacyjnym zapobieganie upadłości banków, a także podejmowanie kroków służących kontrolowanej naprawie finansów niewypłacalnych banków, przy minimalnym obciążeniu podatników. Komisja wyszła właśnie z propozycją funduszy naprawczych, stanowiących uzupełnienie tych nowych ram. Oczywiście rozmiary i zakres działania takich funduszy byłyby uzależnione od skuteczności udoskonalonego nadzoru finansowego i regulacji całego rynku.

Szereg państw członkowskich UE już wprowadził albo rozważa wprowadzenie dodatkowych opłat ściąganych z całego sektora bankowego. Brakuje jednak skoordynowanych rozwiązań w kwestii wielkości pobieranych opłat i sposobu ich wykorzystania, co oznacza ryzyko zakłócenia konkurencji między krajowymi sektorami bankowymi, a także zahamowania współpracy międzynarodowej na wypadek kryzysu.

- **Co proponuje Komisja? Unijną sieć funduszy naprawczych finansowanych przez banki**

Komisja stoi na stanowisku, że utworzenie ogólnounijnej sieci prefinansowanych funduszy posiadających ściśle i wąsko określone pełnomocnictwa, byłoby najlepszym sposobem wykorzystania wnoszonych przez banki opłat. Fundusze te służyłyby finansowaniu środków należących do kategorii określonych w komunikacie COM(2009)561 o zarządzaniu kryzysowym z października 2009 r., wśród nich między innymi: operacji realizowanych przez „banki pomostowe”; przeniesienia całości bądź części aktywów czy też pasywów; lub ich podziału między „dobry bank” oraz „bank likwidujący złe aktywa”.

Utworzenie funduszy naprawczych pozwoliłoby na zwiększenie wytrzymałości sektora bankowego, a tym samym zażegnałoby konieczność sięgania do kieszeni podatnika. Komisja uznaje również fakt, iż tworzenie wielkich funduszy finansowanych przez banki prowadzi do pokusy nadużycia, wynikającej z przeświadczenia że celem funduszu jest bezwarunkowa ochrona banków przed niewypłacalnością. Ten istotny problem wymaga rozwiązania poprzez dobitne i przejrzyste zaznaczenie że udziałowcy i niezabezpieczeni wierzyciele muszą jako pierwsi ponosić konsekwencje upadłości banku, a fundusz naprawczy nie stanowi polisy ubezpieczeniowej – jego celem jest nie tyle ratowanie banków przed upadłością, ile raczej dopilnowanie uporządkowanego przebiegu postępowania upadłościowego.

- **Potencjalna wielkość i zasady funkcjonowania**

Pełne wyposażenie bankowych funduszy naprawczych w odpowiednie środki wymaga czasu, zaś wkład wnoszony przez banki mógłby być określony tak, aby pobudzać banki do prawidłowego zachowania, ograniczając tym samym ryzyko konieczności odwołania do działań naprawczych. Na obecnym etapie jednak intencją Komisji nie jest dokładne przedstawianie w szczegółach sposobu, w jaki fundusze naprawcze miałyby działać, ani jakiego rzędu środki powinny być w nie zaangażowane. Rzeczą istotnej wagi w oczach Komisji jest jasne zrozumienie i rozważne oszacowanie skumulowanego wpływu szeroko zakrojonego zestawu reform w zakresie pobieranych od banków opłat i w systemie nadzoru nad kapitałem banków. Konieczne jest ponadto odpowiednie wyważenie przewidywanych obciążeń tak, aby nie zdławić spodziewanego ożywienia koniunktury i nie podnieść kosztów kredytowania gospodarki realnej.

- **Kolejne kroki**

W czerwcu br. Komisja przedłożyła pomysł pod rozważenie ministrom finansów państw UE, szefom rządów i głowom państw oraz uczestnikom szczytu grupy G20. Jej zamiarem jest dążenie do uzyskania jak najszerszego porozumienia co do naczelných zasad i orientacji całego projektu.

W październiku 2010 r. Komisja przedstawi już bardziej szczegółowe projekty dotyczące szerszych planów rozwoju nowych ram zarządzania kryzysowego oraz przewidywanego przyjęcia wniosków ustawodawczych. Komisja przeanalizuje dokładnie wszelkie konsekwencje proponowanych funduszy naprawczych, załączając do projektu stosowną ocenę skutków.

Mając na uwadze zachowanie równych reguł gry na skalę globalną, Komisja zamierza stanąć na czele starań grupy G20 zmierzających do określenia światowego rozwiązania w dziedzinie funduszy naprawczych w oparciu o pomysły zawarte we wspomnianym komunikacie.

- **Dodatkowe informacje:**

Komunikat Komisji dotyczący funduszy naprawczych finansowanych przez banki:

http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/crisis-management/funds/com2010_254_pl.pdf

7. TELEKOMUNIKACJA - Obywatele i przedsiębiorstwa ponoszą koszty niespójnego wdrożenia przepisów UE

Zgodnie z rocznym sprawozdaniem Komisji Europejskiej na temat jednolitego rynku usług łączności elektronicznej, z powodu niespójnego wdrożenia przepisów UE konsumenci,

przedsiębiorstwa i cała gospodarka UE nie odnoszą pełnych korzyści gospodarczych wynikających z prawdziwie jednolitego i konkurencyjnego rynku telekomunikacyjnego obejmującego całą UE. Rynki większości państw członkowskich stały się bardziej konkurencyjne, ale nadal mają one wymiar krajowy. Ponadto występują duże różnice między państwami członkowskimi jeśli chodzi o poziom konkurencyjności. Pomimo że europejski sektor telekomunikacji przetrwał kryzys finansowy w 2009 r. (0 proc. wzrost w porównaniu do 4,2 proc. spadku wzrostu gospodarczego w całej UE), to jednak spójne wdrażanie obowiązujących przepisów oraz inwestycje w innowacyjne usługi stanowią warunek przyszłego wzrostu. W Europejskiej agendzie cyfrowej, będącej projektem przewodnim w ramach europejskiej strategii 2020, Komisja zachęca sektor telekomunikacji i rządy państw UE do współdziałania na rzecz udostępnienia wszystkim obywatelom i wszystkim przedsiębiorstwom usług takich jak szybki dostęp do Internetu i komunikacja interaktywna.

Komisarz ds. agendy cyfrowej **Neelie Kroes** stwierdziła: „Gwałtowny wzrost ruchomej łączności szerokopasmowej i tańszy dostęp do Internetu to dobra wiadomość dla konsumentów w tych ciężkich pod względem gospodarczym czasach. Rozczarowanie budzą jednak niewielkie postępy poczynione w kierunku stworzenia prawdziwie jednolitego rynku. Państwa członkowskie powinny zrobić więcej aby zapewnić właściwe wdrożenie przepisów w dziedzinie telekomunikacji oraz zagwarantować konieczne inwestycje w usługi innowacyjne tak, aby korzyści mogło odnieść 500 mln europejskich konsumentów”.

- **Rynki telekomunikacyjne przetrwały kryzys gospodarczy**

Co prawda europejski rynek telekomunikacyjny doświadczył zerowego wzrostu w 2009 r., ale poradził sobie nieźle w obliczu 4,2 proc. spadku całej gospodarki. Skupienie się na szybko rozwijających się usługach innowacyjnych takich jak usługi ruchomej transmisji danych mogłoby przyczynić się do przyszłego rozwoju sektora. Jednak niespójne wdrażanie obowiązujących przepisów UE dzieli rynki telekomunikacyjne na segmenty krajowe, uniemożliwiając przedsiębiorstwom dostęp do prawdziwie jednolitego rynku.

- **Niespójne przepisy utrudniają rozwój jednolitego rynku**

Pomiędzy państwami członkowskimi wciąż istnieją znaczne różnice zarówno w zakresie cen detalicznych jak i hurtowych. Detaliczne ceny usług łączności ruchomej w najdroższych państwach członkowskich kilkakrotnie przewyższają koszt tej usługi w krajach najtańszych: np. na Łotwie koszt połączenia wynosi 4 centy za minutę, zaś na Malcie 24 centy.

Ta sytuacja po części wynika z różnic w stosowanych na terenie UE rozwiązaniach prawnych. Konsumentom i przedsiębiorstwom w dalszym ciągu mają do czynienia z 27 oddzielnymi rynkami krajowymi. Krajowe urzędy ds. regulacji łączności telekomunikacyjnej często opóźniają o wiele lat wdrożenie przepisów UE. Na przykład na rynku hurtowych usług szerokopasmowych niektórzy regulatorzy krajowi obejmują regulacją łącza światłowodowe zasiedziały operatorów, a inni ograniczają regulację do starych technologii opartych na przewodach miedzianych. Regulowanie hurtowych rynków dostępu szerokopasmowego kształtuje konkurencję i stanowi o cenie i jakości produktów szerokopasmowych, dostępnych dla konsumentów i przedsiębiorstw.

Spójne stosowanie przepisów w dziedzinie telekomunikacji jest konieczne aby umożliwić rozwój infrastruktury wymagającej dużych nakładów, takiej jak np. sieci dostępu nowej

generacji. Zgodnie z postanowieniami agendy cyfrowej, Komisja przyjmie zalecenie w sprawie sieci dostępu nowej generacji w tym roku.

Nowo utworzony Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) wesprze Komisję w jej działaniach mających na celu zlikwidowanie pozostałych różnic oraz zapewnienie spójnego wdrażania przepisów UE przez państwa członkowskie.

- **Wzrasta zainteresowanie szybkim Internetem**

W styczniu 2010 r. średnia liczba mieszkańców krajów UE posiadających dostęp do usług szerokopasmowych wynosiła 24,8 proc. (ponad 123 mln linii) . Dania i Holandia, gdzie z dostępu do szerokopasmowej łączności internetowej korzysta prawie 40 proc. populacji, są światowymi liderami w jej wykorzystaniu. Od stycznia 2009 r. wykorzystanie ruchomej łączności szerokopasmowej w UE wzrosło prawie dwukrotnie, do 5,2 proc. w styczniu 2010 r. Stopień penetracji rynku w Finlandii, Portugalii i Austrii wyniósł ponad 15 proc.

Rosnące zapotrzebowanie na usługi ruchomej łączności szerokopasmowej obciąża jeszcze bardziej ograniczone częstotliwości widma radiowego. Aby sprostać zwiększonemu przesyłowi danych konieczne będzie zwiększenie przepustowości.

Agenda cyfrowa przedstawia konkretne środki mające zapewnić wszystkim Europejczykom 100-procentowy dostęp szerokopasmowy do 2013 r. Przewiduje ona program polityki w dziedzinie widma radiowego, który sprawi, że uwolnione dzięki przejściu z transmisji analogowej na cyfrową częstotliwości widma radiowego (tzw. dywidenda cyfrowa) zostaną udostępnione dla nowych usług, w tym dla usług ruchomej łączności szerokopasmowej.

- **Spadek cen konsumpcyjnych**

Ceny za połączenia internetowe spadły w 2009 r. dzięki ofertom z jednolitą stawką i większej przepustowości łączy szerokopasmowych. Za połączenia z sieciami komórkowymi konsumenci płacili w UE o 7 proc. mniej niż w 2008 r., przy czym średnio cena za minutę połączenia spadła z 14 do 13 centów. Konsumenci mogli szybciej niż kiedyś zmieniać operatorów zachowując przy tym numer telefonu. Średnio w 2009 r. zabierało to 4,1 dnia w przypadku usług telefonii ruchomej i 6,5 dnia w przypadku telefonii stacjonarnej w porównaniu do odpowiednio 8,5 dnia i 7,5 dnia w 2008 r. Pomimo poczynionych postępów trzeba zwiększyć wysiłki, aby zrealizować cel, jakim jest możliwość przeniesienia numeru w ciągu jednego dnia, wyznaczony w przepisach UE w dziedzinie telekomunikacji na 2009 r.

8. TELEKOMUNIKACJA - Wywołanie awaryjne eCall: rosnące zainteresowanie państw członkowskich paneuropejskim systemem ratownictwa drogowego cieszy Komisję (na razie bez Polski)

Komisja Europejska wyraża satysfakcję z powodu przyjęcia systemu samochodowego wywołania awaryjnego eCall przez pięć kolejnych państw członkowskich. Celem systemu jest zautomatyzowane nawiązywanie połączenia z ogólnoeuropejskim numerem alarmowym 112 w razie poważnego wypadku; szacuje się, że usługa ta – gdyby została upowszechniona w całej Europie – mogłaby uratować życie nawet dwóch i pół tysiąca osób rocznie. W Brukseli 4 maja odbędzie się ceremonia podpisania protokołu ustaleń w sprawie wdrożenia systemu ratownictwa drogowego eCall w całej Europie, do którego przyłączyły się w dniu 4 maja br. –

po pierwszej piętnastce europejskich państw-sygnatariuszy – Belgia, Dania, Luksemburg, Malta i Rumunia.

Wiceprzewodnicząca Komisji ds. agendy cyfrowej **Neelie Kroes** powiedziała: „Bardzo mnie cieszy, że za wdrożeniem systemu eCall opowiedziało się już łącznie dwadzieścia państw członkowskich. Ten system to znakomity przykład na to, jak nowoczesne technologie i systemy łączności mogą nie tylko ułatwiać, ale nawet ratować życie Europejczykom!”.

Ze swej strony **Siim Kallas**, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej ds. transportu, dodaje: „eCall może co roku ratować życie wielu użytkownikom dróg w Europie, dlatego też jestem bardzo rad, że coraz większa liczba państw członkowskich decyduje się poprzez wprowadzenie tego systemu w życie.”

W razie poważniejszej kolizji wbudowany w pojazd system eCall ma samoczynnie łączyć poszkodowanych z europejskim numerem alarmowym 112, przekazując dokładne położenie samochodu biorącego udział w wypadku wraz z podstawowymi informacjami bezpośrednio najbliższej jednostce służb ratowniczych. Szacunkowa liczba śmiertelnych ofiar, których można byłoby uniknąć przy powszechnym stosowaniu systemu eCall, sięga około dwóch i pół tysiąca rocznie – przy czym skrócony czas interwencji służb ratowniczych w razie poważnego wypadku pozwoli na złagodzenie konsekwencji przynajmniej w 15% przypadków.

Pięć kolejnych państw członkowskich (Belgia, Dania, Luksemburg, Malta i Rumunia) podpisało w Brukseli 4 maja protokół ustaleń w sprawie wdrożenia systemu eCall w całej Europie. Tym samym kraje te dołączą do piętnastu państw UE i trzech innych państw europejskich, które zobowiązały się do wprowadzenia systemu eCall (są to: Austria, Cypr, Czechy, Estonia, Finlandia, Grecja, Hiszpania, Holandia Litwa, Niemcy, Portugalia, Słowacja, Słowenia, Szwecja i Włochy oraz Islandia, Norwegia i Szwajcaria).

Tego samego dnia protokół podpisali również przedstawiciele następujących organizacji branżowych i przedsiębiorstw: Agoria, ATX, Belgian Automobile Club Touring, DEKRA, Electronics Solutions, Europejska Rada Bezpieczeństwa Transportu (ETSC), EUROSMART, GMV, ITS Belgium, Rumuńskie Państwowe Przedsiębiorstwo Autostrad i Dróg Krajowych, OctoTelematics, Romanian-American University, Special Telecommunications Service (STS), UTI Systems. System eCall znalazł dotychczas 90 oficjalnych sygnatariuszy, włączając w to wielu operatorów sieci komórkowych oraz europejskich producentów samochodów.

W roku 2008 na europejskich drogach doszło do ponad 1,2 mln wypadków, w wyniku których zginęło 39 tys. osób, a ponad 1,7 mln zostało rannych. Koszt instalacji systemu eCall w nowym aucie szacuje się na mniej niż 100 euro.

W celu pełnego wykorzystania możliwości systemu, krajowe organy administracyjne powinny zadbać o stosowne wyposażenie swoich ośrodków obsługi zgłoszeń alarmowych oraz o wyposażanie wszystkich nowych pojazdów w technologię eCall.

Pierwotnie Komisja dążyła do wdrożenia systemu eCall w całej Europie do roku 2009 na zasadzie dobrowolności, jednakże jego wprowadzenie uległo opóźnieniu w wyniku braku dostatecznego poparcia w niektórych państwach członkowskich.

- **Kontekst**

Komisja udzieliła wsparcia projektom badawczym związanym z eCall, w celu zagwarantowania uniwersalnego formatu działania systemu poza granicami poszczególnych państw (np. takim jak E-MERGE czy GST-Rescue, zyskując coraz szersze poparcie dla inicjatywy eSafety oraz dla europejskiej platformy na rzecz wdrożenia eCall, jako jednego z priorytetów inicjatywy „Inteligentny samochód” oraz planu działania w zakresie inteligentnych systemów transportowych (ITS, zob. Intelligent Transport Systems Action Plan), propagujących stosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w dążeniu do inteligentniejszego, bezpieczniejszego i bardziej przyjaznego dla środowiska ruchu drogowego.

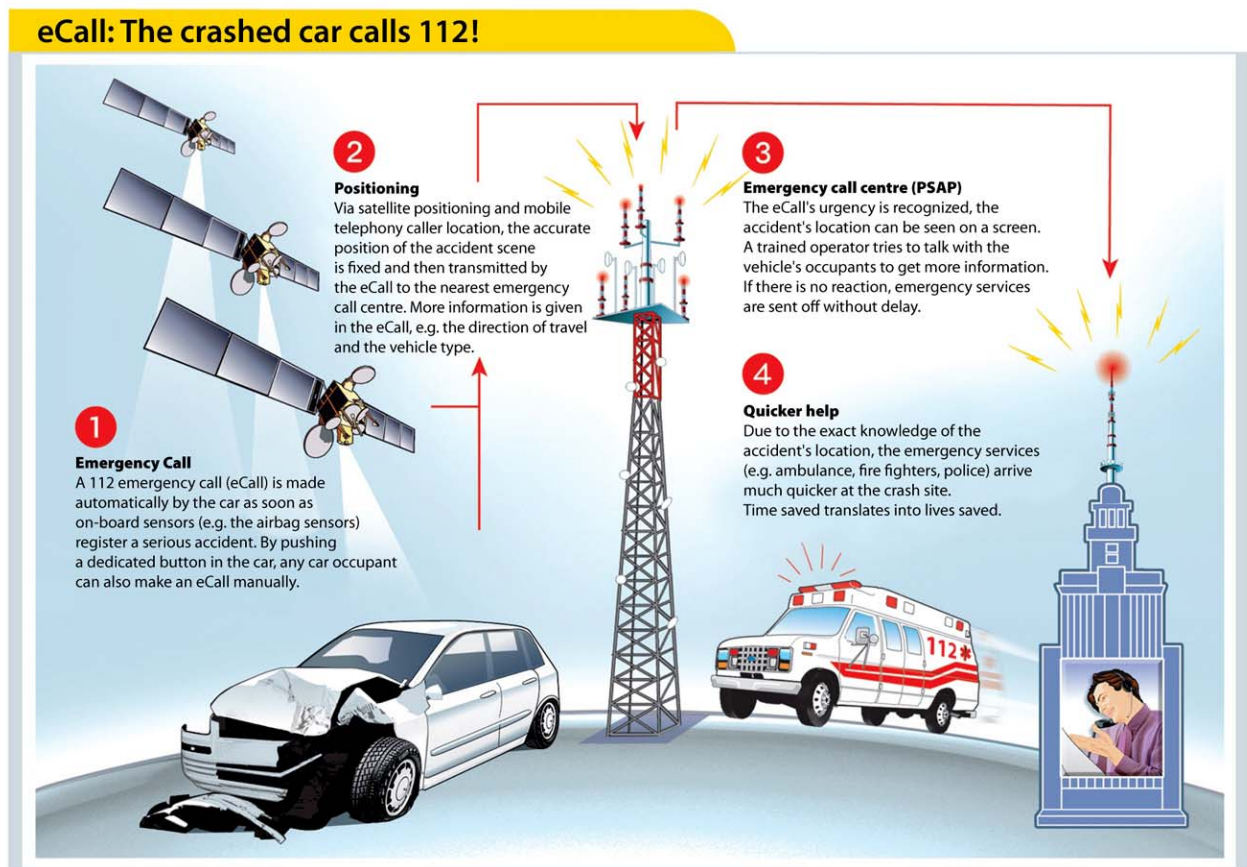
W ciągu ostatnich trzech lat UE wyasygnowała budżet rządu 160 mln euro na badania w zakresie technologii teleinformatycznych na rzecz transportu, obejmujące systemy bezpieczeństwa, inteligentne systemy instalowane w pojazdach oraz usługi w zakresie mobilności.

- **Protokół ustaleń UE wraz z listą sygnatariuszy można znaleźć na specjalnych stronach internetowych Komisji:**

http://ec.europa.eu/information_society/activities/esafety/doc/esafety_library/mou/list_of_signatures.pdf

- **Więcej informacji o systemie „eCall” można znaleźć na stronie internetowej:**

http://ec.europa.eu/information_society/activities/esafety/ecall/index_en.htm

ADAC Infogramm

9. AGENDA CYFROWA - Widmo radiowe: ujednoczone przepisy UE sprzyjają rozwojowi szybkiego, bezprzewodowego dostępu do Internetu i unikaniu szkodliwych zakłóceń

Komisja Europejska przyjęła w dniu 6 maja br. decyzję w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów technicznych dotyczących przeznaczenia przez państwa członkowskie częstotliwości radiowych w paśmie 800 MHz, przyczyniających się do rozwoju szybkiego, bezprzewodowego dostępu do Internetu dzięki unikaniu szkodliwych zakłóceń. W ramach tzw. dywidendy cyfrowej wynikającej z przejścia z telewizji analogowej na cyfrową w niektórych państwach członkowskich uwalniają się częstotliwości 800 MHz. Podejmując decyzję o zmianie aktualnego przeznaczenia częstotliwości (na potrzeby radiodifuzji), państwa członkowskie muszą bezzwłocznie zastosować ustanowione decyzją zharmonizowane przepisy techniczne, celem udostępnienia bezprzewodowych zastosowań szerokopasmowych. W przyjętej decyzji nie wymaga się od państw członkowskich udostępnienia pasma 790-862 MHz na potrzeby usług łączności elektronicznej. Komisja rozważa jednak zawarcie takiego postulatu w przyszłym programie polityki dotyczącej widma radiowego, który uwzględni wnioski z ostatnich konsultacji na ten temat oraz ze szczytu na temat widma zorganizowanego wspólnie przez Komisję i Parlament Europejski w dniach 22-23 marca.

Komisarz ds. agendy cyfrowej, **Neelie Kroes**, stwierdziła: „Decyzja ta otwiera drogę do wdrożenia nowatorskich technologii szerokopasmowych i zaspokojenia szybko rosnącego popytu na usługi bezprzewodowe. Zachęcam państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych kroków w celu wykonania decyzji, tak aby przedsiębiorstwa europejskie i obywatele Europy mogli w pełni czerpać korzyści z przejścia na telewizję cyfrową.”

Komisja zdecydowanie wspiera wykorzystywanie pasma 790-862 MHz (obecnie wykorzystywanego do radiodifuzji w większości państw członkowskich) na potrzeby usług łączności elektronicznej i oczekuje szybkiej reakcji ze strony państw UE, ponieważ skoordynowane gospodarowanie tym zakresem może przynieść gospodarce UE zastrzyk w wysokości 44 mld euro i pozwoli na osiągnięcie celu przewidzianego w strategii UE 2020, tj. na udostępnienie wszystkim mieszkańcom Europy szybkich łączności internetowych do końca 2013 r. (wraz ze stopniowym wzrostem ich szybkości do 30 Mb/s i powyżej w 2020 r.).

Nowa decyzja Komisji stanowi, że wszystkie państwa członkowskie, które podejmą decyzję o udostępnieniu zakresu 790-862 MHz (tzw. pasma 800 MHz) na potrzeby usług innych niż radiodifuzja, powinny zastosować te same zharmonizowane przepisy techniczne. Dzięki tym przepisom urządzenia radiokomunikacyjne, takie jak telefony lub stacje bazowe pracujące w paśmie 800 MHz, będzie można z powodzeniem stosować w sieciach szerokopasmowej łączności bezprzewodowej, takich jak technologia komórkowa czwartej generacji (np. LTE lub Wimax). LTE i Wimax pozwalają na przetwarzanie i przesyłanie bez zakłóceń większej ilości informacji niż obecnie, np. na potrzeby wysokiej jakości strumieniowej transmisji wideo na żądanie w telefonach komórkowych, smartfonach lub innych urządzeniach.

Eksperti z branży telekomunikacyjnej szacują, że infrastruktura potrzebna do zapewnienia pokrycia szerokopasmowej łączności komórkowej wykorzystującej pasmo 800 MHz będzie około 70 proc. tańsza niż infrastruktura wykorzystująca częstotliwości radiowe użytkowane obecnie przez technologię komórkową trzeciej generacji (UMTS). Niższe koszty związane z wprowadzeniem takich sieci sprawią, że inwestycje takie staną się bardziej atrakcyjne dla operatorów, co powinno zwiększyć geograficzny zasięg bezprzewodowych usług

szerokopasmowych. Dzięki przyspieszeniu rozwoju bezprzewodowych usług internetowych stosowanie przewidzianych w tej decyzji przepisów technicznych podczas przydziału częstotliwości znacznie zwiększy potencjalne korzyści gospodarcze dywidendy cyfrowej.

Pasmo 800 MHz było dotychczas stosowane na potrzeby naziemnej radiodifuzji telewizyjnej w większości państw członkowskich. Ustanowione w decyzji nowe przepisy określają warunki przeznaczenia blisko jednej czwartej częstotliwości, które zostaną zwolnione po przejściu z telewizji analogowej na cyfrową (co ma nastąpić do końca 2012 r.). Komisja prowadzi obecnie prace nad programem polityki dotyczącej widma radiowego, który uwzględni inne elementy dywidendy cyfrowej i być może będzie również zawierać datę udostępnienia pasma 800 MHz przez wszystkie państwa członkowskie.

- **Kontekst**

Państwa członkowskie UE powinny przejść z analogowej na cyfrową telewizję naziemną do końca 2012 r. Przejście to pozwoli na uwolnienie bezprecedensowego zakresu widma, który określa się mianem „dywidendy cyfrowej”. Gospodarka częstotliwościami radiowymi w Europie pozostaje wprawdzie w kompetencjach organów krajowych, coraz większa jest jednak potrzeba koordynacji w tym zakresie na szczeblu UE, gdyż większość nowych zastosowań bezprzewodowych to usługi dla odbiorcy masowego, których opłacalność zależy od korzyści skali i korzyści płynących z jednolitego rynku (tzn. urządzenia i usługi muszą działać i być dostępne we wszystkich państwach członkowskich UE).

W badaniu przeprowadzonym na zlecenie Komisji stwierdzono, że odpowiednia koordynacja na poziomie UE – w porównaniu z odrębnymi planami krajowymi – znacznie zwiększyłaby potencjalne skutki gospodarcze dywidendy cyfrowej (między 17 a 44 mld euro w zależności od wybranego scenariusza) i przyniosłaby ogólnie pozytywne skutki społeczne. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie: http://www.analysismason.com/EC_digital_dividend_study

Decyzja Komisji Europejskiej dostępna jest na stronie:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:117:0095:0101:PL:PDF>

10. AGENDA CYFROWA - Komisja przedstawia zarys planu działań na rzecz pobudzenia koniunktury i zwiększenia dobrobytu w Europie

Realizacja ambitnej Europejskiej agendy cyfrowej, zaprezentowanej w dniu dzisiejszym przez Komisję Europejską, ma się znacząco przyczynić do wzrostu gospodarki UE oraz przynieść korzyści wynikające z epoki cyfrowej wszystkim grupom społecznym. Połowa wzrostu produktywności odnotowanego w Europie w ciągu ostatnich 15 lat wynika z wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, a tendencja ta będzie się prawdopodobnie nasilać. W agendzie określono siedem priorytetowych obszarów działania: stworzenie jednolitego rynku cyfrowego, wzmocnienie interoperacyjności, zwiększenie zaufania do internetu i bezpieczeństwa prowadzonych w nim operacji, zapewnienie dostępu do znacznie szybszego internetu, wzrost nakładów na badania naukowe i rozwój, poprawa umiejętności informatycznych i zwiększenie włączenia cyfrowego oraz wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu sprostania stojącym przed nami wyzwaniom, takim jak zmiany klimatu czy starzenie się społeczeństwa. Przykładowe korzyści obejmują ułatwienia w płatnościach i fakturach elektronicznych oraz szybkie wdrożenie telemedycyny i energooszczędnego oświetlenia. We wspomnianych siedmiu obszarach przewiduje się

podjęcie w ramach agendy cyfrowej ok. 100 działań, w tym 31 działań o charakterze legislacyjnym. Agenda cyfrowa to pierwsza z siedmiu flagowych inicjatyw realizowanych w ramach strategii Europa 2020 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

„Na pierwszym planie rewolucji cyfrowej musimy postawić interes obywateli i przedsiębiorców europejskich i w ten sposób optymalnie wykorzystać potencjał zawarty w technologiach informacyjno-komunikacyjnych (TIK) do tworzenia miejsc pracy, zrównoważonego rozwoju i włączenia społecznego”, powiedziała **Neelie Kroes**, wiceprzewodnicząca Komisji odpowiedzialna za realizację agendy cyfrowej. „Przedstawiona w dniu dzisiejszym ambitna strategia wyraźnie pokazuje, na czym musimy skupić nasze wysiłki w nadchodzących latach. Do pełnego wykorzystania potencjału związanego z cyfrową przyszłością Europy potrzebujemy całkowitego zaangażowania państw członkowskich, sektora TIK i innych kluczowych podmiotów gospodarczych.”

- **Siedem celów**

1. **Nowy jednolity rynek przyniesie korzyści wynikające z epoki cyfrowej**

Obywatele powinni mieć możliwość korzystania z usług handlowych i kulturalno-rozrywkowych w wymiarze transgranicznym. Jednakże rynki usług internetowych w UE są nadal podzielone barierami, które utrudniają dostęp do paneuropejskich usług telekomunikacyjnych oraz usług i treści cyfrowych. Liczba pobieranych plików muzycznych jest obecnie cztery razy wyższa w USA niż w UE z uwagi na brak legalnych ofert i fragmentację rynków. Intencją Komisji jest otwarcie dostępu do legalnych treści w internecie poprzez uproszczenie procesu udostępniania praw autorskich, zarządzania nimi i wydawania licencji transgranicznych. Inne działania obejmują ułatwienia w zakresie dokonywania płatności elektronicznych i fakturowania oraz uproszczenie rozstrzygania sporów w środowisku internetowym.

2. **Poprawa w zakresie tworzenia standardów TIK oraz interoperacyjności**

Do uruchomienia ludzkiej kreatywności, innowacyjności i wspólnego działania potrzebujemy produktów i usług TIK, które są otwarte i interoperacyjne.

3. **Zwiększenie zaufania i bezpieczeństwa**

Europejczycy nie będą korzystać z technologii, której nie ufają, gdyż muszą czuć się w sieci pewnie i bezpiecznie. Lepsza koordynacja reakcji Europy na ataki cybernetyczne oraz wzmocnienie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych stanowią częściowe rozwiązanie problemu. Planowane działania mogą również zobowiązać operatorów stron internetowych do informowania swoich użytkowników o naruszeniach mających wpływ na bezpieczeństwo ich danych osobowych.

4. **Zwiększenie dostępu Europejczyków do szybkiego i bardzo szybkiego internetu**

Celem na rok 2020 jest zapewnienie **wszystkim** obywatelom europejskim internetu o szybkości 30 Mb/s lub większej, przy czym połowa europejskich gospodarstw domowych powinna mieć dostęp do internetu o szybkości co najmniej 100 Mb/s. Obecnie jedynie 1% Europejczyków korzysta z internetu w oparciu o szybkie sieci światłowodowe, w porównaniu z 12 % Japończyków i 15 % mieszkańców Korei Południowej (zob. tabela poniżej). Bardzo szybki internet jest niezbędny dla zapewnienia silnego wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i dobrobytu oraz dla zapewnienia obywatelom dostępu do pożądaných przez nich treści i usług. Komisji zbada, między innymi, w jaki

sposób przyciągać inwestycje w łącza szerokopasmowe dzięki mechanizmom wsparcia jakości kredytowej, a także przedstawi wytyczne dotyczące pobudzania inwestycji w sieci światłowodowe.

5. Pobudzanie pionierskich badań i innowacji w sektorze TIK

Europa musi więcej inwestować w badania i rozwój oraz sprawić, by nasze najlepsze pomysły trafiały na rynek. Agenda ma na celu, między innymi, pobudzenie inwestycji prywatnych za pomocą europejskich funduszy regionalnych oraz zwiększenie nakładów UE na badania, dzięki czemu Europa będzie mogła dotrzymać kroku swoim konkurentom, a nawet ich wyprzedzić. Unijne inwestycje w badania w sektorze TIK wynoszą mniej niż połowę tego, co przeznaczają USA (37 miliardów euro w stosunku do 88 miliardów euro w roku 2007).

6. Zapewnienie wszystkim Europejczykom umiejętności informatycznych oraz dostępności usług internetowych

Podczas gdy ponad połowa Europejczyków (250 milionów osób) używa internetu na co dzień, 30 % nigdy z niego nie korzystało. Każdy obywatel, starszy i młodszy, niezależnie od swojej pozycji społecznej, ma prawo do wiedzy i umiejętności, które są niezbędne do funkcjonowania w dobie epoki cyfrowej, ponieważ usługi handlowe, publiczne, socjalne i zdrowotne, a także edukacja i życie polityczne są w coraz większym stopniu przenoszone do sieci.

7. Uwolnienie potencjału TIK z korzyścią dla społeczeństwa

Potrzebne są inwestycje w inteligentne zastosowanie technologii i wykorzystanie informacji do poszukiwania rozwiązań mających na celu zmniejszenie zużycia energii, pomoc starszym obywatelom, wsparcie pacjentów oraz polepszenie dostępu do sieci dla osób niepełnosprawnych. Jednym z celów jest zapewnienie pacjentom do 2015 r. możliwości dostępu do ich danych medycznych przez internet z każdego miejsca pobytu w UE. Agenda przyczyni się również do promowania energooszczędnych technologii TIK, takich jak oświetlenie półprzewodnikowe (SSL), zużywających o 70 % mniej energii od standardowych systemów oświetleniowych.

- **Opracowanie strategii cyfrowej dla Europy**

Największym wyzwaniem jest zapewnienie szybkiego przyjęcia i wdrożenia środków niezbędnych do realizacji powyższych celów. Liczna grupa komisarzy będzie współpracować z instytucjami UE oraz zainteresowanymi stronami, aby agenda cyfrowa stała się rzeczywistością.

11. AGENDA CYFROWA - Komisja uznaje inwestycje w gospodarkę cyfrową za klucz do przyszłego dobrobytu w Europie

Gospodarka cyfrowa w Europie rośnie w siłę, przenika do wszystkich sektorów gospodarki i kształtuje wszystkie aspekty naszego życia – tak można podsumować opublikowane 17 maja 2010 r. przez Komisję Europejską sprawozdanie nt. konkurencyjności Europy w dziedzinie technologii cyfrowych. W ciągu ostatnich 15 lat technologie teleinformatyczne odpowiadały za połowę wzrostu wydajności osiąganego w Europie. Z Internetu korzysta wprawdzie regularnie 60 proc. Europejczyków, jednak jeśli nasz kontynent pragnie w pełni wykorzystać potencjał gospodarki cyfrowej, należy zwiększyć wysiłki i zapewnić szybszy

szerokopasmowy dostęp do Internetu, poprawić jego bezpieczeństwo, zadbać o zdobycie przez obywateli odpowiednich umiejętności oraz wspierać dalsze innowacje w zakresie technologii teleinformatycznych. W swojej agendzie cyfrowej dla Europy, która stanowi jeden z głównych elementów strategii Europa 2020, Komisja Europejska przedstawi propozycje konkretnych działań w tych obszarach, których wdrażanie rozpocznie się już wkrótce.

Komisarz ds. agendy cyfrowej **Neelie Kroes** stwierdziła: „Gospodarka cyfrowa ma zasadnicze znaczenie dla wzrostu gospodarczego i dobrobytu w Europie. Technologie teleinformatyczne i szybki Internet odgrywają dziś w naszym życiu równie przełomową rolę jak przed stu laty elektryczność i nowe środki transportu. Musimy jednak wspierać dalszy rozwój Internetu, tak by wszyscy obywatele mogli korzystać z zalet gospodarki cyfrowej”.

W sprawozdaniu poddano analizie aktualny rozwój sytuacji w dziedzinie technologii teleinformatycznych. Zawiera ono wiele istotnych argumentów uzasadniających koncepcję agendy cyfrowej dla Europy, sztanarowej inicjatywy, z którą Komisja Europejska ma wkrótce wystąpić w ramach strategii Europa 2020 na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

- **Ważna siła napędowa gospodarki**

Jak stwierdzono w sprawozdaniu, sektor technologii teleinformatycznych stanowi jeden z głównych czynników wzrostu europejskiej gospodarki. Od 1995 r. połowa wzrostu wydajności w UE wynika z zastosowania tych technologii, dzięki postępowi technicznemu i inwestycjom w tej branży. Dane za lata 2004-2007 sugerują również, że od pewnego czasu inwestycje te przekładają się na wzrost wydajności w pozostałych sektorach gospodarki. Wartość dodana wypracowana przez europejską branżę teleinformatyczną wynosi około 600 mld euro (4,8% unijnego PKB), a nakłady tego sektora na badania i rozwój stanowią 25% ogółu środków przeznaczanych na ten cel przez przedsiębiorstwa w UE. Jak świadczy przykład Stanów Zjednoczonych, korzyści, jakie przynosi sektor teleinformatyczny, mogą być jednak jeszcze większe – aby osiągnąć podobny efekt, Europa potrzebuje reform strukturalnych i spójnej agendy cyfrowej.

- **Sześciu na dziesięciu Europejczyków w sieci**

W całej Europie około 60% populacji korzysta z Internetu regularnie, a 48% nawet codziennie. Jest to poziom bliski amerykańskiemu, gdzie 56% mieszkańców korzysta z Internetu codziennie, a 65% korzystało z niego w ciągu ostatnich 3 miesięcy. Jednakże zarówno w UE (30%), jak i w Stanach Zjednoczonych (32%) około jednej trzeciej populacji nigdy jeszcze nie korzystało z sieci.

Wyraźne są też podziały geograficzne i socjoekonomiczne – w szczególności osoby starsze, gorzej wykształcone i mniej zamożne w mniejszym stopniu korzystają z Internetu i posiadają pod tym względem mniejszy zasób umiejętności. Poprawa umiejętności poruszania się w świecie technologii cyfrowych ma kluczowe znaczenie dla budowy europejskiego społeczeństwa cyfrowego. Również w tych kategoriach Unia Europejska dobrze wypada w porównaniu ze Stanami Zjednoczonymi, gdzie jednak większy odsetek osób starszych korzysta z Internetu (w USA 46% osób powyżej 55-go roku życia nigdy nie korzystało z Internetu, podczas gdy w UE odpowiedni wskaźnik wynosi 59%). Różnice między grupami socjoekonomicznymi są natomiast mniej wyraźne w takich krajach jak Korea i Japonia.

- **UE największym światowym rynkiem łączy szerokopasmowych**

W 2009 r. unijny rynek dostępu szerokopasmowego po raz kolejny okazał się największym na świecie. Niemal jedna czwarta obywateli UE (24,8%) posiada abonament na stacjonarne łącze szerokopasmowe. Wprawdzie szybkość dostępu stale rośnie i obecnie 80% stacjonarnych łączy szerokopasmowych w UE umożliwia dostęp do Internetu z szybkością ponad 2 Mb/s, jednak zaledwie 18% z nich to łącza o przepustowości ponad 10 Mb/s. Istniejące sieci umożliwiają wprawdzie korzystanie z podstawowych aplikacji internetowych, są jednak niewystarczające dla bardziej zaawansowanych zastosowań, takich jak telewizja na żądanie. W strategii Europa 2020 określono ambitny cel w postaci zapewnienia wszystkim Europejczykom dostępu do łączy szerokopasmowych o przepustowości co najmniej 30 Mb/s. Wyższe przepustowości wymagać będą przejścia na sieci dostępowe nowej generacji (NGA). W ich budowie UE pozostaje wyraźnie w tyle w porównaniu z krajami takimi jak Korea i Japonia, a przejście na sieci dostępowe o wyższej przepustowości będzie stanowiło znaczne wyzwanie strukturalne dla całego sektora telekomunikacyjnego.

- **Jednolity rynek online**

Internet nie tylko stanowi istotny czynnik wzrostu europejskiej gospodarki, ale ma również ogromny potencjał pod względem wzmocnienia wspólnego rynku. Poziom rozwoju handlu elektronicznego i innych form działalności gospodarczej prowadzonej kanałami elektronicznymi różni się jednak w poszczególnych państwach członkowskich, a liczba transakcji transgranicznych pozostaje ograniczona. Wprawdzie 54% użytkowników Internetu dokonuje zakupu lub sprzedaży towarów i usług przez Internet, jednak tylko 22% z nich przeprowadza transakcje z podmiotami z innych państw UE. W Stanach Zjednoczonych handel elektroniczny jest bardziej rozpowszechniony – 75% użytkowników Internetu realizuje przy jego pomocy transakcje handlowe. Świadczy to o tym, że w Europie nie istnieje jeszcze rzeczywiście wspólny rynek cyfrowy, który stanowiłby ważny impuls dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w Europie i zapewnienia konsumentom większego wyboru po konkurencyjnych cenach.

Pełny tekst sprawozdania, dane dotyczące poszczególnych krajów oraz powiązane analizy i badania są dostępne na stronie:

http://ec.europa.eu/information_society/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=5789

12. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Pięć lat europejskiej polityki sąsiedztwa: intensyfikacja wymiany handlowej, pomocy i kontaktów międzyludzkich

Doroczne sprawozdanie z realizacji europejskiej polityki sąsiedztwa jeszcze raz pokazało, że współpraca z Unią Europejską przynosi jej krajom sąsiadującym same korzyści. W ciągu pięciu lat Unia Europejska zintensyfikowała wymianę handlową, zwiększyła udzielaną pomoc oraz poszerzyła kontakty międzyludzkie, a także coraz bardziej zacieśniła współpracę ze swoimi sąsiadami w zakresie wszystkich podejmowanych przez nie reform gospodarczych, politycznych i sektorowych. Partnerstwo pogłębiło się znacząco w takich dziedzinach jak transport, energia, środowisko i zmiany klimatu, badania naukowe, zdrowie i edukacja. Proces ten jest wspierany środkami finansowymi, które w obecnie obowiązujących ramach finansowych zostały zwiększone o 32% i w 2013 osiągną kwotę 2 mld EUR rocznie.

„Europejska polityka sąsiedztwa to udane przedsięwzięcie, które może wylegitymować się konkretnymi osiągnięciami,” oświadczyła **Catherine Ashton**, wiceprzewodnicząca Komisji i Wysoka Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa. „Nadal jednak pozostaje nam wiele do zrobienia i naszą powinnością jest prowadzić działania, które uczynią naszą część świata bezpieczniejszą, stabilniejszą i bogatszą. W zglobalizowanym świecie kraje europejskie i śródziemnomorskie muszą wzajemnie sobie pomagać w przezwyciężeniu kryzysu gospodarczego. Musimy wspólnie stawić czoła nowym zagrożeniom i współczesnym problemom, takim jak terroryzm międzynarodowy, handel ludźmi i międzynarodowa przestępczość zorganizowana. Musimy razem starać się rozwiązać spory i konflikty, które nadal hamują rozwój w niektórych częściach naszego regionu i uniemożliwiają wielu ludziom czerpanie korzyści z globalizacji. Chcemy, aby nasi sąsiedzi przyłączyli się do naszych dążeń na rzecz niesienia pokoju i bezpieczeństwa w innych częściach świata, w których sytuacja nie jest tak dobra, jak w naszym regionie. A jako Unia zbudowana na wspólnych wartościach chcemy, aby kraje sąsiadujące korzystały ze stabilności i dobrobytu, gwarantowanych przez otwarte i demokratyczne społeczeństwo i państwo prawa. Te ambitne założenia są dla mnie najważniejszym celem przy wdrażaniu traktatu z Lizbony i tworzeniu Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych. Nasi przyjaciele w Europie i w regionie Morza Śródziemnego jako pierwsi będą mogli czerpać korzyści z aktywniejszej, spójniejszej i skuteczniejszej polityki sąsiedztwa.”

Štefan Füle, komisarz ds. rozszerzenia i europejskiej polityki sąsiedztwa, dodał: „Dalsze wzmacnianie EPS oznacza nie mniej, niż inwestycję we własną stabilność i dobrobyt UE – musi to znaleźć odzwierciedlenie w tym, co proponujemy naszym partnerom. EPS przynosi obopólne korzyści, ponieważ im ambitniejsze reformy podejmują nasze kraje partnerskie, tym bardziej energiczna jest odpowiedź z naszej strony. W krajach sąsiadujących, zarówno na Południu, jak i na Wschodzie, w widocznym tempie postępują reformy gospodarcze. Natomiast teraz największe znaczenie na przyszłość ma wejście o poziom wyżej w dziedzinie reform demokratycznych i politycznych, gdzie osiągnięcia są namacalne, ale pojawiają się zasadniczo wolniej”.

• **Osiągnięcia europejskiej polityki sąsiedztwa w latach 2004-2009**

Do 2004 r. zawarto dwustronne **układy o stowarzyszeniu** z większością krajów partnerskich EPS na Południu, czemu towarzyszy proces zacieśniania stosunków z najbardziej rozwiniętymi partnerami (np. Maroko uzyskało w 2008 r. tzw. zaawansowany status (fr. *statut avancé*)) W państwach leżących na Wschodzie zgodnie z założeniami Partnerstwa Wschodniego obowiązujące obecnie umowy o partnerstwie i współpracy są zastępowane szeroko zakrojonymi układami o stowarzyszeniu.

Europejska polityka sąsiedztwa ma również na celu poprawę **sposobu sprawowania rządów**. Niedawne wybory prezydenckie na Ukrainie, druga tura wyborów parlamentarnych w Mołdawii, a także poprawa przebiegu wyborów w Maroku oraz Libanie stanowią wyraz pewnych osiągnięć procesu demokratycznego. W kilku krajach objętych EPS polepszyła się sytuacja w zakresie wolności stowarzyszania się, zniesienia kary śmierci, wolności mediów, praw mniejszości i innych praw człowieka oraz podstawowych wolności, ale zasadniczo odnotowane postępy były dużo słabsze niż wspólnie ambitnie zakładano w EPS i planach działania. Wiele pozostaje jeszcze do zrobienia również jeśli chodzi o reformę wymiaru sprawiedliwości i administracji publicznej oraz skutecznego zwalczania korupcji.

Omawiając kwestię **mobilności** należy wspomnieć, że w krajach sąsiadujących wydano w 2008 r. ponad 2 mln unijnych wiz Schengen. Obowiązują już umowy o ułatwieniach wizowych z Ukrainą i Mołdawią, a negocjacje na ten temat Gruzją zostały już zakończone. Z Mołdawią i Gruzją zawarto partnerstwa na rzecz mobilności mające na celu wspieranie legalnej migracji. Niezależnie od tych osiągnięć nie należy ustawać w dążeniach, aby w pełni wykorzystać potencjał EPS, w tym do ustalenia harmonogramów wprowadzenia ruchu bezwizowego z Ukrainą i Mołdawią dotyczącego pobytów krótkoterminowych.

Unijna **wymiana handlowa** z państwami regionu objętego EPS w latach 2004–2008 uległa intensyfikacji, prowadząc do 63% wzrostu unijnego eksportu i 91% wzrostu unijnego importu (rok 2009 przyniósł pewne spowolnienie związane ze światowym kryzysem gospodarczym i finansowym). UE gotowa jest rozpocząć negocjacje dotyczące szeroko zakrojonych i kompleksowych stref wolnego handlu ze wszystkimi państwami sąsiadującymi, gdy tylko będą one do tego procesu przygotowane. Podjęto również inne działania w kierunku zacieśnienia integracji gospodarczej, wśród których należy wymienić negocjacje porozumień sektorowych w wielu dziedzinach: od produktów rolnych i rybołówstwa do wspólnego obszaru lotniczego.

Współpraca w dziedzinie **energii** została zacieśniona dzięki protokołom ustaleń i deklaracjom podpisanym z Azerbejdżanem, Białorusią, Ukrainą, Egiptem, Jordanią i Marokiem. W 2009 r. Ukraina i Mołdavia uzyskały zgodę na przystąpienie pod pewnymi warunkami do Traktatu o Wspólnocie Energetycznej, a Gruzja uzyskała status obserwatora przy tej wspólnocie.

UE przeznaczyła w latach 2007–2013 prawie 12 mld EUR na realizację europejskiej polityki sąsiedztwa. Ponadto fundusz inwestycyjny europejskiej polityki sąsiedztwa wraz z budżetem UE i budżetami państw członkowskich dostarczał dotacji na lewarowanie pożyczek (ponad 4,7 mld EUR w latach 2007–2009) na konkretne inwestycje w dziedzinie transportu, środowiska, energii, sektora prywatnego i socjalnego.

- **Kontekst**

Europejska polityka sąsiedztwa ma na celu zwiększenie wspólnej stabilności, dobrobytu i bezpieczeństwa. W oparciu o wspólny plan działań UE wspiera kraje partnerskie we wdrażaniu reform zmierzających do poprawy standardów demokracji i praw człowieka oraz ułatwienia dostępu do jednolitego rynku UE, poprawy stanu środowiska i zintensyfikowania współpracy z UE w dziedzinie zmian klimatu, energii, transportu i migracji.

Komisja opublikowała w dniu 12 maja br. pakiet dotyczący europejskiej polityki sąsiedztwa, obejmujący: sprawozdanie podsumowujące realizację tej polityki od 2004 r., 12 sprawozdań z postępów osiągniętych w 2009 r. przez dwanaście państw, które uzgodniły z UE plan działań w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, a także sektorowe sprawozdanie z postępów.

- **Dostępne dokumenty to:**

- Sprawozdania za 2009 r. dotyczące poszczególnych krajów: Armenii, Azerbejdżanu, Egiptu, Gruzji, Izraela, Jordanii, Libanu, Maroka, Republiki Mołdowy, okupowanego terytorium palestyńskiego, Tunezji oraz Ukrainy.
- Sprawozdanie sektorowe: http://ec.europa.eu/world/enp/documents_en.htm

Blizsze informacje na temat EPS dostępne są pod następującym adresem:

http://ec.europa.eu/world/enp/index_en.htm

13. KONKURENCJA - Komisja otwiera konsultacje w sprawie horyzontalnych porozumień kooperacyjnych

Komisja Europejska opublikowała w dniu 4 maja br. projekty rozporządzeń oraz wytycznych dotyczących oceny porozumień kooperacyjnych między konkurentami, czyli horyzontalnych porozumień kooperacyjnych. Mają one na celu aktualizację i dalsze wyjaśnienie stosowania reguł konkurencji w tym obszarze oraz zapewnienie im niezmiennie ważnego miejsca w obecnej, szybko zmieniającej się sytuacji gospodarczej. Wszystkie zainteresowane strony mogą zgłaszać swoje uwagi do 25 czerwca 2010 r. Po zakończeniu konsultacji i uwzględnieniu wszystkich nadesłanych uwag pod koniec roku Komisja przyjmie ostateczne wersje dokumentów.

Komisarz ds. konkurencji i wiceprzewodniczący Komisji, **Joaquin Almunia**, powiedział: „Innowacje i konkurencyjność są podstawą strategii Komisji *Europa 2020*. Porozumienia kooperacyjne zawierane między konkurentami, które zwiększają ich wydajność, a szczególnie porozumienia badawczo-rozwojowe i standaryzacyjne, mogą przyczynić się do poprawy wskaźników innowacyjności i konkurencyjności w Europie. Dzięki zaktualizowanym zasadom w tym obszarze będziemy mogli sprzyjać takiej współpracy konkurentów, która przyczyni się do zwiększenia dobrobytu gospodarczego i nie będzie zagrażać konkurencji”.

Konkurencja jest jednym z najważniejszych narzędzi tworzenia społeczeństwa bardziej konkurencyjnego, połączonego, ekologicznego, opartego na wiedzy i sprzyjającego włączeniu społecznemu. Dzięki innowacjom i lepszemu wykorzystaniu zasobów, do czego kluczem jest wiedza, można podnieść poziom dobrobytu. Aby to osiągnąć, Europa potrzebuje odpowiednich narzędzi, w tym konkurencji, aby skłonić przedsiębiorstwa do wprowadzania innowacji i do współpracy nad projektami zwiększającymi wydajność. Wprowadzanie w życie reguł konkurencji jest skuteczne tylko wówczas, gdy instrumenty wykonawcze, szczególnie te dotyczące horyzontalnych porozumień kooperacyjnych, są aktualne i odzwierciedlają obecną sytuację na rynku.

Obecnie wskazówki co do oceny horyzontalnych porozumień kooperacyjnych można znaleźć w dwóch rozporządzeniach w sprawie wyłączeń blokowych (rozporządzenie Komisji (WE) nr 2659/2000 w sprawie porozumień o badaniach i rozwoju oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 2658/2000 w sprawie porozumień specjalizacyjnych) oraz w towarzyszących im wytycznych horyzontalnych. Rozporządzenia te przewidują wyłączenie porozumień badawczo-rozwojowych, a także porozumień specjalizacyjnych i o wspólnej produkcji z ogólnego zakazu, jaki nakłada prawo UE na ograniczające praktyki handlowe, pod warunkiem że spełniają one warunki określone w tych rozporządzeniach. Wytyczne horyzontalne zawierają analityczne zasady oceny najczęściej spotykanych rodzajów horyzontalnych porozumień kooperacyjnych, takich jak porozumienia badawczo-rozwojowe, porozumienia produkcyjne, porozumienia o zakupach, porozumienia o komercjalizacji oraz porozumienia standaryzacyjne.

Ponieważ oba obecnie obowiązujące rozporządzenia utracą moc 31 grudnia 2010 r., w grudniu 2008 r. Komisja rozpoczęła przegląd zasad mających zastosowanie do horyzontalnych porozumień kooperacyjnych, których pierwszym etapem były konsultacje z europejskimi przedsiębiorstwami i organami ds. konkurencji w państwach członkowskich. Wykazały one, że obecnie obowiązujące przepisy uznaje się za zadowalające, ale zmiany w niektórych obszarach byłyby mile widziane.

W związku z tym w wytycznych horyzontalnych wprowadzono znaczne zmiany, tak aby przedsiębiorstwa mogły z większą pewnością oceniać swoje porozumienia pod kątem ograniczania konkurencji oraz decydować, czy w przypadku negatywnej oceny kwalifikują się one do objęcia wyłączeniem.

Bardzo ważną kwestią poruszoną w wytycznych jest **ustalenie norm**. Normy odgrywają coraz większą rolę w kontekście ułatwiania innowacji (szczególnie w sektorze informatycznym). Jednak aby zagwarantować skuteczną konkurencję, ważne jest zachowanie efektywnego, otwartego i przejrzystego procesu ustalania norm. Szczególnie zmiany wprowadzone w rozdziale dotyczącym standaryzacji, oparte na doświadczeniu wyniesionym z najnowszych spraw rozpatrywanych w tym obszarze, mają na celu zagwarantowanie takiego ustalania norm, aby korzyści płynące z tego procesu zostały faktycznie zrealizowane oraz aby odczuli je europejscy konsumenci.

Inne ważne zaproponowane zmiany obowiązujących zasad obejmują:

W wytycznych:

- dodanie rozdziału na temat oceny **wymiany informacji** między przedsiębiorstwami;
- wskazówki co do standardowych warunków w rozdziale na temat standaryzacji;
- wyjaśnienie zastosowania reguł konkurencji do porozumień między *joint ventures* i ich spółkami dominującymi.

W obu rozporządzeniach:

- ujawnienie odpowiednich praw własności intelektualnej oraz modyfikacja tzw. najpoważniejszych ograniczeń (w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń blokowych dotyczącym porozumień badawczo-rozwojowych);
- wprowadzenie drugiego progu udziału w rynku w przypadku porozumień specjalizacyjnych oraz porozumień o wspólnej produkcji dotyczących produktów na potrzeby własne (w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń blokowych dotyczącym porozumień specjalizacyjnych);
- wyjaśnienie pojęcia „potencjalny konkurent” oraz wprowadzenie trzyletnich ram czasowych w odniesieniu do jego przyszłego wejścia na rynek (w obu rozporządzeniach).

Zmienione dokumenty mają zastąpić wygasające rozporządzenia oraz obecną wersję wytycznych horyzontalnych. Są one dostępne pod następującym adresem internetowym:

http://ec.europa.eu/competition/consultations/2010_horizontals/index.html

14. GOSPODARKA - Wiosenna prognoza na lata 2010-11: stopniowe ożywienie koniunktury w UE

Wiosenna prognoza Komisji potwierdza, że trwa poprawa koniunktury w UE. Po wyjściu z największej recesji w swojej historii gospodarka UE ma zanotować wzrost o 1% w 2010 r. i 1,75% w 2011 r. Oznacza to korektę w górę o 0,25 punktu procentowego w tym roku w stosunku do jesiennej prognozy Komisji, ponieważ państwa UE korzystają z poprawy koniunktury zewnętrznej. Słaby popyt wewnętrzny pozostaje jednak czynnikiem ograniczającym poprawę koniunktury. Tempo tej poprawy pozostaje zróżnicowane w poszczególnych państwach członkowskich, co stanowi odzwierciedlenie ich indywidualnych uwarunkowań i realizowanej polityki. W ostatnim okresie sytuacja na rynku pracy ustabilizowała się w pewnym stopniu, a stopa bezrobocia osiągnie w tym roku wartość szczytową na poziomie niższym niż wcześniej prognozowany, jednak będzie się ona kształtowała w UE w granicach 10%. Wprowadzone tymczasowe środki polityki budżetowej odegrały kluczową rolę w poprawie sytuacji gospodarczej, jednak spowodowały również

zwiększenie deficytu publicznego, który w 2010 r. ma wzrosnąć do poziomu 7,25% PKB, zanim zanotuje niewielki spadek w 2011 r.

„Lepsza perspektywa osiągnięcia wzrostu gospodarczego w tym roku to dobra wiadomość dla Europy. Musimy teraz dopilnować, aby wzrost nie ucierpiał wskutek zagrożeń związanych ze stabilnością finansową. Utrzymanie trwałego wzrostu wymaga zdecydowanych działań na rzecz konsolidacji budżetowej oraz reform, które zwiększą produktywność i zatrudnienie”, powiedział **Oli Rehn**, komisarz ds. gospodarczych i walutowych.

Koniec recesji gospodarczej nastąpił w UE w trzecim kwartale 2009 r., w znacznej mierze stało się tak dzięki wyjątkowym działaniom kryzysowym wprowadzonym w ramach Europejskiego planu naprawy gospodarczej, ale również dzięki innym czynnikom o charakterze przejściowym. Po okresie początkowego ożywienia poprawa koniunktury następuje w sposób bardziej stopniowy niż w przypadku poprzednich sytuacji, w których odnotowywano wzrost gospodarczy. Nie jest to zaskoczeniem, jeżeli weźmiemy pod uwagę niespotykany charakter ostatniego pogorszenia koniunktury gospodarczej. Cykliczne ożywienia gospodarcze następujące po kryzysach finansowych są zwykle mniej wyraźne niż w innych sytuacjach. Podobnie jak inne kraje rozwinięte UE będzie się przez pewien czas borykać ze skutkami kryzysu.

- **Po kryzysie nastąpi stopniowe ożywienie**

Chociaż ogólne krótkoterminowe prognozy wzrostu pozostają skromne, przewiduje się nieznaczną poprawę wyników w porównaniu z jesienną prognozą. Jest to skutkiem silniejszego ożywienia w światowej gospodarce i światowym handlu na przełomie roku oraz lepszych perspektyw zewnętrznych. W dłuższej perspektywie, gospodarka UE napotka na kilku frontach na trudności, które spowodują ograniczenie popytu. Na charakter obecnego ożywienia gospodarczego może mieć do pewnego stopnia wpływ szereg czynników przejściowych związanych z pogodą, cyklicznością procesów gospodarczych bądź polityką.

W miarę zmniejszania się wpływu tych czynników, oczekuje się wzmocnienia wzrostu PKB dopiero pod koniec 2010 r. Jest to skutkiem pozostającego na bardzo niskim poziomie wykorzystania mocy produkcyjnych, delewarowania i wzmożonej awersji do ryzyka, które utrudniają inwestycje, oraz ograniczonego wzrostu konsumpcji. Czynnikiem ograniczającym wzrost konsumpcji są niski wzrost płac i niski wzrost zatrudnienia, a w niektórych państwach również korekta na rynku mieszkaniowym.

- **Rynek pracy i finanse publiczne pod presją**

Chociaż wpływ kryzysu gospodarczego na rynek pracy w UE jest znaczny, to wydaje się nieco mniejszy niż początkowo przewidywano. Taki stan rzeczy jest skutkiem zastosowania środków krótkoterminowych i zatrzymywania pracowników w niektórych państwach członkowskich, jak również przeprowadzonych reform. W ostatnim okresie pojawiły się oznaki stabilizacji a prognoza jest obecnie nieco lepsza niż prognoza jesienna. Jednakże zgodnie z normalnym opóźnieniem pomiędzy rozwojem sytuacji w gospodarce realnej i na rynku pracy zatrudnienie zmniejszy się nadal o około 1% w tym roku, i zacznie rosnąć dopiero w 2011 r. Przewiduje się, że stopa bezrobocia ustabilizuje się w UE na poziomie bliskim 10%, innymi słowy pół procenta niżej niż prognozowano jesienią ubiegłego roku, chociaż występują wyraźne różnice pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi.

Recesja ma znaczny wpływ na finanse publiczne. Na skutek działania automatycznych stabilizatorów i środków uznaniowych zastosowanych, aby wspierać gospodarkę w ramach Europejskiego planu naprawy gospodarczej, deficyt budżetowy uległ potrojeniu w okresie od 2008 r. Przewiduje się, że w tym roku osiągnie on w UE najwyższy poziom (7,25% PKB), a w 2011 r. nastąpi jego nieznaczna poprawa (do poziomu około 6,5%). Będzie to skutkiem wygaśnięcia tymczasowych środków wsparcia i wzrostu aktywności gospodarczej. Oczekuje się jednak, że wskaźnik zadłużenia będzie wykazywał tendencję wzrostową. Dług publiczny, który kształtuje się średnio na wysokim poziomie i rośnie, pozostaje najbardziej długotrwałym skutkiem kryzysu; będzie miał on wpływ na gospodarkę w okresie wykraczającym daleko poza obecne ramy prognozowania.

- **Inflacja pozostanie na niskim poziomie**

Inflacja cen konsumpcyjnych odnotowała nieznaczny wzrost w porównaniu z jej bardzo niskim poziomem w ubiegłym roku. Mający jeszcze miejsce zastój w gospodarce będzie jednak prawdopodobnie ograniczał wzrost płac i inflacji, częściowo rekompensując wzrost cen towarów i skutki słabego euro w strefie euro. Prognozuje się, że inflacja HICP wyniesie średnio 1,75% w UE w roku bieżącym i następnym (oraz odpowiednio 1,5% oraz 1,75% w strefie euro).

- **Poziom niepewności nadal wysoki, ryzyko zasadniczo zrównoważone**

Poprawie koniunktury w UE nadal towarzyszy wysoki poziom niepewności, którego przykładem są ostatnie trudności na rynkach obligacji państwowych. Prognoza jest również obciążona niepewnością, natomiast ryzyko jest zasadniczo zrównoważone. W miarę jak gospodarka wychodzi z recesji, której towarzyszył kryzys finansowy, poprawa koniunktury opiera się przede wszystkim na stabilności rynków finansowych, którą należy przywrócić. Również ponowne powiększanie się globalnego braku równowagi może mieć wpływ na prognozy wzrostu gospodarczego w Europie.

Niezależnie od widocznych oznak stabilizacji przewiduje się utrzymanie stagnacji na rynku pracy. Rozwój sytuacji w tym zakresie będzie miał kluczowe znaczenie dla procesu poprawy koniunktury w UE i może być potencjalnym źródłem ryzyka związanego z pogorszeniem sytuacji lub lepszych niż oczekiwano wyników, w zależności od skuteczności środków politycznych. Z drugiej strony ożywienie na rynkach rozwijających się i będąca jego skutkiem poprawa obrotów handlowych mogą spowodować dalsze wzmocnienie gospodarki UE wykraczające poza obecne oczekiwania. Niedawny wzrost zaufania (szczególnie w zakresie produkcji) wskazuje na krótkoterminowe pozytywne trendy dotyczące wzrostu. Oczekuje się, że skuteczne zapewnienie wsparcia finansowego dla Grecji przyniesie wzrost zaufania inwestorów i konsumentów. Ryzyko dotyczące prognoz w zakresie inflacji jest również zasadniczo zrównoważone.

Pełna prognoza znajduje się na stronie:

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2010_spring_forecast_en.htm

15. EDUKACJA - Dzięki unijnemu programowi „Młodzież w działaniu” rosną umiejętności językowe młodych i ich szanse na rynku pracy

Według najnowszego badania przeprowadzonego przez Komisję Europejską 95% młodych ludzi biorących udział w projektach współfinansowanych w ramach programu Unii Europejskiej „Młodzież w działaniu” poprawiło swoje umiejętności językowe, a 66% uważa, że doświadczenia te zwiększyły także ich szanse znalezienia pracy. 60% uczestników programu głosowało w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2009 r., w porównaniu ze średnią 29% dla ogółu młodych Europejczyków.

Są to główne wyniki badania przeprowadzonego na początku 2010 r. wśród 4 550 młodych ludzi, osób pracujących z młodzieżą i przedstawicieli organizacji młodzieżowych. Sondaż wykazał, że finansowane przez UE projekty dla młodzieży mają pozytywny wpływ na ich uczestników. Badanie zostało przeprowadzone we wszystkich państwach członkowskich i dotyczyło osób biorących udział w projektach ponadnarodowych. Komisja będzie odąd regularnie prowadziła takie sondaże w ramach oceny skutków programu „Młodzież w działaniu”.

- **Główne wyniki badania**

- W grupie młodych uczestników programu:**

- 95% uważa, że nauczyło się lepiej porozumiewać z osobami mówiącymi innym językiem;
 - 86% twierdzi, że dowiedziało się, jak lepiej działać w interesie swojej wspólnoty lub społeczeństwa;
 - 77% nauczyło się skuteczniej poszukiwać szans rozwoju osobistego i zawodowego;
 - 92% twierdzi, że projekty zwiększyły ich otwartość na wielokulturowość w Europie;
 - 66% uważa, że dzięki doświadczeniom uzyskanym w ramach projektów wzrosły ich szanse na rynku pracy.

- W grupie osób pracujących z młodzieżą:**

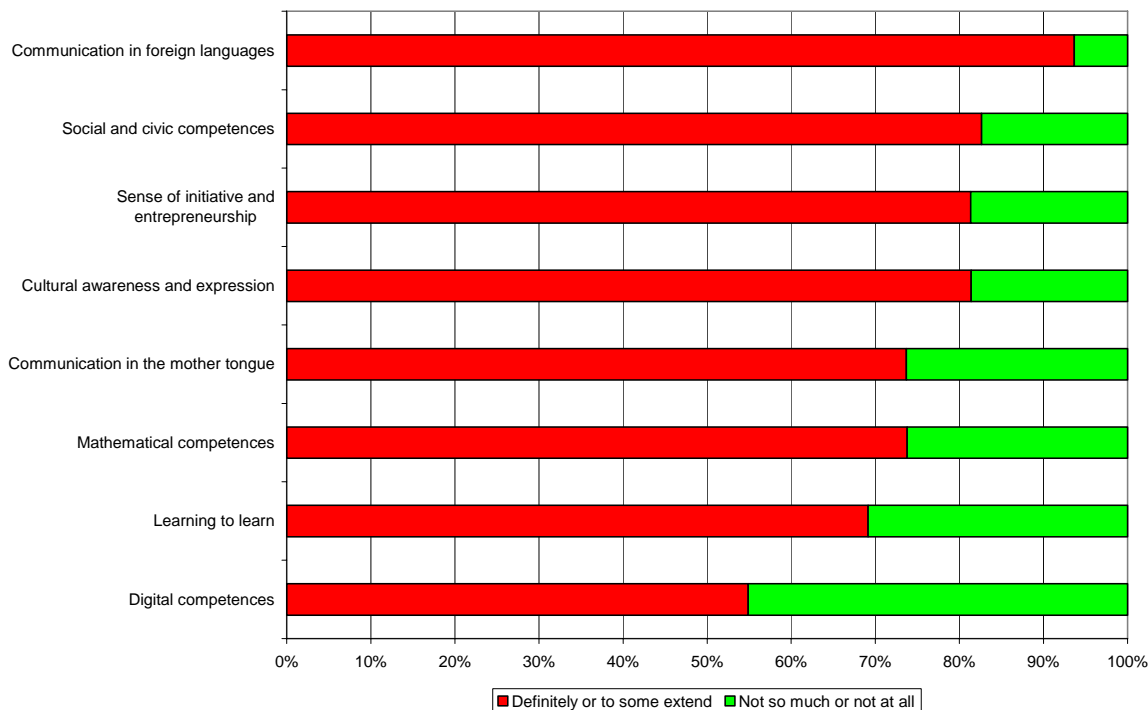
- 95% respondentów twierdzi, że będzie odąd przywiązywać większą wagę do międzynarodowego wymiaru swojej pracy;
 - 88% sądzi, że zdobyło umiejętności i wiedzę, których nie mogłoby uzyskać w ramach projektów organizowanych na szczeblu krajowym.

- W grupie przedstawicieli organizacji młodzieżowych:**

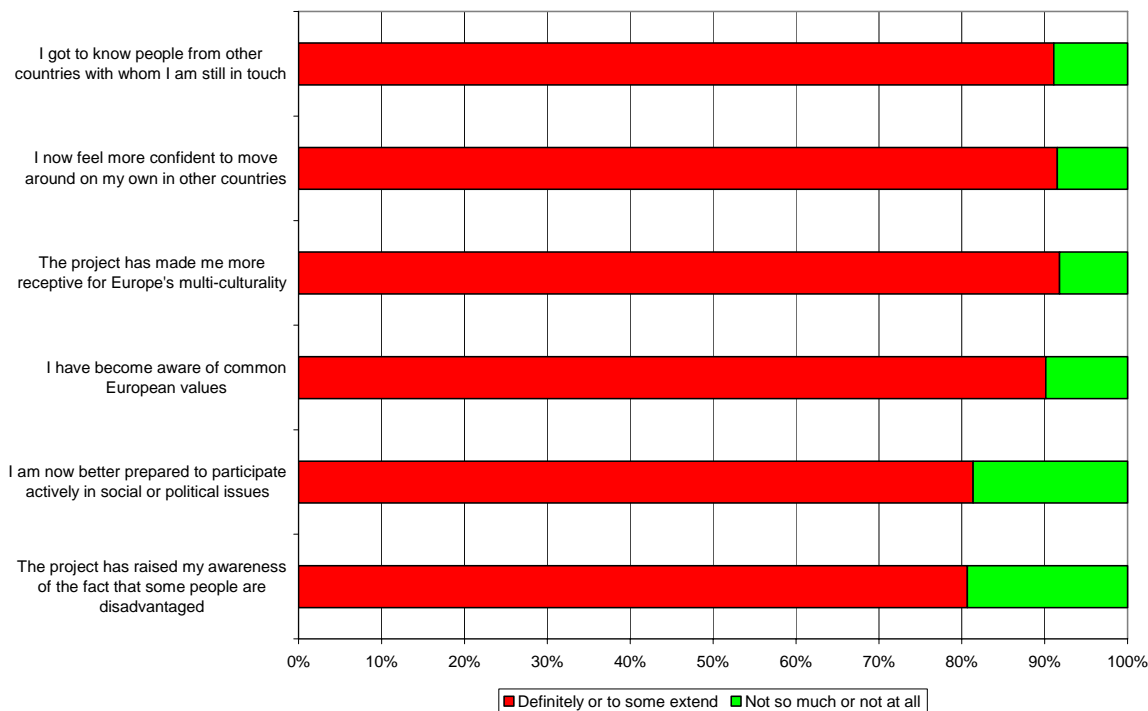
- 92% w pełni lub częściowo zgodziło się ze stwierdzeniem, że udział w projektach współfinansowanych przez program „Młodzież w działaniu” poprawił ich umiejętności w zakresie zarządzania projektami;
 - 94% w pełni lub częściowo przyznało, że dzięki udziałowi w projektach bardziej docenia różnorodność kulturową.

83% młodych uczestników programów, 96% osób pracujących z młodzieżą i 97% przedstawicieli organizacji młodzieżowych odpowiedziało twierdząco na pytanie, czy od czasu zakończenia projektu brało udział w innej inicjatywie międzynarodowej lub europejskiej bądź zamierzało zrobić to w przyszłości.

- **Szczegółowe wyniki badania**

- Odpowiedzi młodych uczestników projektów dotyczące wpływu programu na pewne postawy**

- Udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2009 r.**

Młodzi ludzie, którzy brali udział w projekcie „Młodzież w działaniu” (źródło: badanie dotyczące programu „Młodzież w działaniu”)	60%
---	-----

Ogół społeczeństwa UE (źródło: Parlament Europejski ¹)	43%
Obywatele UE w wieku 18-24 lat (źródło: Parlament Europejski)	29%

Wyniki tego badania potwierdzają skuteczność programu „Młodzież w działaniu”, z punktu widzenia samych beneficjentów, w zakresie jego dwóch głównych celów: stworzenia możliwości nabycia przez młodych ludzi nowych umiejętności w drodze nieformalnego uczenia się oraz zachęcenia ich do aktywnego udziału w społeczeństwie. W ramach rocznego budżetu wynoszącego łącznie 140 mln EUR program „Młodzież w działaniu” wspiera co roku ponad 7 tys. projektów, w których bierze udział więcej niż 130 tys. osób. Szczególną uwagę poświęca się młodzieży znajdującej się w niekorzystnej sytuacji. W ramach programu finansowane jest wiele różnorodnych działań, takich jak wymiany młodzieży, międzynarodowy wolontariat, szkolenia dla osób pracujących z młodzieżą i tworzenie sieci kontaktów takich osób.

- **Więcej informacji:**

Pełne sprawozdanie z badania i informacje o programie „Młodzież w działaniu”:

http://ec.europa.eu/youth/index_en.htm

16. OCHRONA ZDROWIA - Komisja potwierdza swoje zaangażowanie w walkę z paleniem

W dniu 27 maja br. Komisja Europejska zaprezentowała wyniki badania Eurobarometru, według których znaczna większość obywateli UE popiera surowsze środki zwalczania palenia tytoniu. Na przykład trzech na czterech Europejczyków jest zwolennikami ostrzeżeń zdrowotnych w formie obrazków na opakowaniach papierosów, a także popiera zakaz palenia tytoniu w restauracjach. Badanie dowodzi jednak także, że co trzeci Europejczyk nadal pali, mimo że w związku z używaniem tytoniu umiera połowa palaczy. W najbliższym czasie Komisja planuje rozpoczęcie otwartych konsultacji w celu przeglądu dyrektywy z 2001 r. w sprawie wyrobów tytoniowych. Komisja intensyfikuje także swoje działania związane ze zwalczaniem tytoniu w UE.

Komisarz ds. zdrowia i polityki konsumenckiej, **John Dalli**, powiedział: „Tytoń zabija corocznie 650 000 Europejczyków. Wielu z nich można by uratować za sprawą ograniczenia palenia. Szczególnie niepokojący jest odsetek palaczy wśród młodych ludzi. Europa nie może biernie przyglądać się, jak młode pokolenia puszczają z dymem swoje zdrowie!”

Komisarz dodał: „Będę robił wszystko, co w mojej mocy, by ograniczyć palenie tytoniu w Europie poprzez nadchodzący przegląd obowiązujących przepisów dotyczących wyrobów tytoniowych, a także będę zastanawiał się, w jaki sposób ukształtować jasny i skuteczny zestaw przepisów, działający w interesie zdrowia Europejczyków.”

- **Dyrektywa w sprawie wyrobów tytoniowych**

Dyrektywa nr 2001/37/WE została przyjęta w 2001 r. Określono w niej maksymalne poziomy m.in. nikotyny i substancji smolistych w papierosach, a także zobowiązano producentów do

¹ http://www.europarl.europa.eu/pdf/eurobarometre/post_electoral/EB71.3-FocusonAge-EN.pdf

stosowania tekstowych ostrzeżeń zdrowotnych na opakowaniach papierosów oraz do zgłaszania składników tytoniu. Wprowadzono również zakaz używania na opakowaniach takich określeń jak „lekkie”.

Komisja prowadzi obecnie przegląd tej dyrektywy, aby zapewnić wyższy poziom ochrony zdrowia oraz dostosować te przepisy do zmian w zakresie składników wyrobów tytoniowych i do zmian w prawie krajowym. Jednym z celów przeglądu będzie m.in. zapewnienie konsumentom lepszych informacji oraz zmniejszenie atrakcyjności wyrobów tytoniowych, szczególnie dla młodzieży. Komisja planuje przedstawić wniosek w sprawie zmiany dyrektywy w drugiej połowie 2011 r.

- **Środowiska wolne od dymu tytoniowego**

Po wydaniu przez Radę w listopadzie 2009 r. zalecenia w sprawie środowisk wolnych od dymu tytoniowego Komisja zdecydowanie popiera działania państw członkowskich na rzecz „**Europy wolnej od dymu tytoniowego do 2012 r.**”. W tym kontekście Komisja zachęca wszystkie państwa członkowskie do ochrony swoich obywateli przed narażeniem na dym tytoniowy w zamkniętych miejscach publicznych, w miejscu pracy i w środkach transportu publicznego, aby ograniczyć narażenie dzieci na dym wtórny. (Przyjęcie i wdrożenie przepisów dotyczących środowisk wolnych od dymu tytoniowego pozostaje w kompetencji państw członkowskich). Jakiego zdania są obywatele UE?

Badanie Eurobarometru wskazuje, że obywatele UE są zwolennikami surowszych środków zwalczania tytoniu. **Ostrzeżenia zdrowotne w formie obrazków na opakowaniach papierosów cieszą się dużym poparciem społecznym (75%)**, mimo że obecnie ostrzeżenia takie stosowane są tylko w czterech państwach członkowskich. Wielu Europejczyków popiera również zakaz stosowania substancji aromatyzujących poprawiających smak papierosów (61%), a także zakaz reklamy tytoniu w miejscu sprzedaży (63%).

W innym opublikowanym badaniu Komisji przedstawiono dowody jasno wskazujące na skuteczność ostrzeżeń zdrowotnych na opakowaniach papierosów. Podnoszą one wiedzę o skutkach palenia tytoniu dla zdrowia, a także przyczyniają się do zmiany postaw i zachowań dotyczących palenia.

- **Kampania HELP: nowe spoty telewizyjne**

Komisja sfinansowała stworzenie i rozpowszechnianie dwóch nowych spotów telewizyjnych skierowanych do młodych ludzi, w szczególności do kobiet. Spoty będą nadawane w całej Europie na ponad 130 kanałach od 31 maja 2010 r.

- **Kontekst**

Tytoń jest najczęstszą przyczyną możliwych do uniknięcia zgonów w UE. Z jego powodu co roku w UE **przedwcześnie umiera 650 000 osób**.

Aby ograniczyć palenie tytoniu w Unii Europejskiej, Komisja prowadzi kompleksową politykę walki z tytoniem. Szeroki wachlarz mechanizmów, działań i inicjatyw, w tym przepisy dotyczące walki z tytoniem, działania wspierające zapobieganie paleniu i zrywanie z nałogiem służą dalszej realizacji i wzmocnieniu polityki walki z tytoniem.

17. OCHRONA ŚRODOWISKA - Nowa strategia Komisji na rzecz lepszego wykorzystywania bioodpadów

Komisja Europejska przedstawiła w dniu 18 maja br. środki na rzecz poprawy w zakresie gospodarowania bioodpadami w UE i wykorzystania ich znaczących atutów dla środowiska i gospodarki. Ulegające biodegradacji odpady ogrodowe, kuchenne i żywnościowe stanowią 88 mln ton wytwarzanych każdego roku odpadów komunalnych i niosą istotne potencjalne skutki dla środowiska. Mają one jednocześnie wiele do zaoferowania jako odnawialne źródło energii oraz w produkcji materiałów pochodzących z recyklingu. W ogłoszonym komunikacie wspiera się działania służące uwolnieniu tego potencjału poprzez jak najlepsze wykorzystanie obowiązujących przepisów, dając jednocześnie państwom członkowskim możliwość dokonania wyborów najbardziej odpowiednich do ich sytuacji. Niezbędne będzie również podjęcie inicjatyw wspierających na szczeblu UE.

Europejski komisarz ds. środowiska **Janez Potočnik** stwierdził: „UE posiada już obszerne prawodawstwo regulujące kwestie związane z bioodpadami. Jednak poprzez lepsze wdrażanie i egzekwowanie przepisów możemy wyciągnąć jeszcze większe korzyści z bioodpadów. Będzie to nie tylko pomocne w walce ze zmianą klimatu, lecz także w zachowaniu dobrego stanu gleby i spowolnieniu procesu utraty różnorodności biologicznej, do których przyczynia się produkowanie dobrej jakości kompostu i biogazu.”

• **Bioodpady – niewykorzystany potencjał**

Z oceny Komisji wynika, że poprawa gospodarowania bioodpadami w Unii Europejskiej może przynieść znaczne korzyści ekologiczne i gospodarcze. W ogłoszonym komunikacie przedstawiono zalecenia dotyczące sposobu jak najlepszego wykorzystania tych atutów. Najbardziej obiecujące koncepcje obejmują zapobieganie powstawaniu bioodpadów oraz biologiczne przetwarzanie odpadów przy produkcji kompostu i biogazu.

Głównym zagrożeniem dla środowiska związanym z bioodpadami jest wytwarzanie metanu – gazu, którego potencjał cieplarniany jest 25 razy większy niż dwutlenku węgla. Najbardziej widoczną i znaczącą korzyścią wynikającą ze zwiększenia biologicznego przetwarzania odpadów byłoby zapobieżenie powstaniu emisji gazów cieplarnianych, których szacowana wielkość wyniesie w 2020 r. około 10 mln ton ekwiwalentu dwutlenku węgla.

Okolo jedna trzecia zakładanej wartości unijnego celu w zakresie energii odnawialnej w transporcie na rok 2020 mogłaby zostać osiągnięta poprzez stosowanie biogazu wytwarzanego z bioodpadów, podobnie jak okolo 2 proc. wartości unijnego całkowitego celu w zakresie energii odnawialnej – dzięki przekształcaniu wszystkich bioodpadów na energię.

Dobrej jakości kompost i odpady przefermentowane powstające w procesie fermentacji beztlenowej przyczyniłyby się do poprawy w zakresie wydajności zasobów, zastępując częściowo nieodnawialne nawozy mineralne oraz zapewniając utrzymanie dobrego stanu gleb w UE.

Pełne wdrożenie polityki realizowanej w tej dziedzinie wraz z poprawą w zakresie gospodarowania bioodpadami powinny przynieść korzyści ekologiczne i gospodarcze, których wartość szacuje się na 1,5 – 7 mld euro, w zależności od stopnia ambicji środków dotyczących recyklingu i zapobiegania powstawaniu odpadów.

- **Działania priorytetowe**

Zgodnie z analizą dokonaną przez Komisję na poziomie UE nie istnieją żadne braki polityczne, które uniemożliwiałyby państwom członkowskim podejmowanie stosownych działań. Postępy osiągnięte w kilku państwach członkowskich dowodzą, że obowiązujące przepisy w dziedzinie odpadów są doskonałą podstawą dla postępowego gospodarowania bioodpadami. Aby to osiągnąć, dostępne instrumenty należy wykorzystywać w ich pełnym zakresie, a ich stosowanie egzekwować w miarę konieczności w rygorystyczny sposób we wszystkich państwach członkowskich.

Działania priorytetowe obejmują surowe kontrolowanie realizacji celów dotyczących ograniczenia składowania bioodpadów na składowiskach, właściwe stosowanie hierarchii postępowania z odpadami i pozostałych przepisów dyrektywy ramowej w sprawie odpadów, dotyczących wprowadzenia w trybie pilnym systemów selektywnej zbiórki.

Inicjatywy wspierające na szczeblu UE, takie jak opracowanie norm dotyczących kompostu, będą miały zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia szybszych postępów i zapewnienia równych reguł gry w całej Unii. Będzie to wymagać opracowania szczegółowych wskazówek i wskaźników w zakresie zapobiegania powstawaniu bioodpadów oraz ustalenia potencjalnych wiążących celów na przyszłość, a także opracowania norm dotyczących kompostu oraz wytycznych dotyczących stosowania w sektorze odpadów podejścia i oceny w oparciu o cykl życia.

- **Gospodarowanie bioodpadami w państwach członkowskich**

Gospodarowanie bioodpadami w poszczególnych państwach członkowskich podlega obecnie bardzo zróżnicowanym krajowym działaniom politycznym – od bardzo ograniczonych działań w niektórych państwach po ambitne podejście przyjęte w innych. Korzyści ekologiczne i gospodarcze wynikające z różnych metod przetwarzania bioodpadów zależą od warunków lokalnych takich jak gęstość zaludnienia, warunki klimatyczne i infrastruktura.

W przypadku bioodpadów, których powstania nie da się uniknąć, najkorzystniejszymi rozwiązaniami pod względem ekologicznym i gospodarczym są kompostowanie i fermentacja beztlenowa. Istotnym warunkiem wstępnym jest jednak wysoka jakość surowca. W większości przypadków warunek ten mógłby zostać spełniony poprzez prowadzenie selektywnej zbiórki bioodpadów.

Wysokowydajne systemy opierające się na rozdzieleniu poszczególnych strumieni odpadów są już stosowane w Austrii, Niemczech, Luksemburgu, Szwecji, Belgii, Niderlandach, regionie Katalonii w Hiszpanii i w niektórych regionach Włoch.

18. OCHRONA ŚRODOWISKA - Niedobór wody i susze są poważnym problemem wielu obszarów w Europie

Komisja Europejska opublikowała w dniu 18 maja sprawozdanie w sprawie działań państw członkowskich mających na celu rozwiązanie problemu niedoboru wody i susz. W roku 2009 w krajach Europy południowej odnotowano większe opady deszczu niż we wcześniejszych latach, pomimo to konieczne jest dołożenie większych wysiłków, aby zatrzymać i odwrócić

nadmierną eksploatację ograniczonych zasobów wodnych. Skuteczna polityka w zakresie cen wody i działań pozwalających oszczędzać wodę i zwiększać wydajności jej zużycia jest niezbędna, aby Europa dysponowała zasobami wody o dobrej jakości wystarczającymi do zaspokojenia potrzeb konsumentów i sprostania wyzwaniom związanym ze zmianą klimatu. Europejski komisarz ds. środowiska **Janez Potočnik** stwierdził: „Woda to życie, dlatego polityka wodna jest naszym ubezpieczeniem na życie. W naszym sprawozdaniu podkreśliliśmy, jak ważne jest włączenie polityki wodnej w ramy szerszych celów politycznych na wszystkich szczeblach: zarówno UE, jak i państw członkowskich. Nasza polityka wodna musi być przede wszystkim zrównoważona: nie możemy sobie pozwolić na zużywanie zasobów wody kosztem przyszłych pokoleń”.

- **Europejski problem niedoboru wody**

W wielu obszarach Europy stosunek zapotrzebowania na wodę do jej dostępności osiągnął poziom krytyczny. Niedobór wody i susza okazują się w chwili obecnej podstawowym problemem, a zmiana klimatu może jeszcze pogorszyć sytuację. W opublikowanym sprawozdaniu wskazano, że niektóre państwa członkowskie zaczyna dotykać stały niedobór wody na obszarze całego ich terytorium. Problem ten nie ogranicza się tylko do krajów śródziemnomorskich. Republika Czeska zgłasza obszary, w których często panuje niedostatek wody, a Francja i Belgia – nadmiernie wyeksploatowane warstwy wodonośne.

Od kilku lat Komisja wzywa państwa członkowskie do przyjęcia określonych rozwiązań w zakresie polityki, takich jak ustalanie cen wody, lepsze narzędzia gospodarki wodnej oraz działania pozwalające oszczędzać wodę i zwiększać wydajność jej zużycia.

Sprawozdanie przygotowane dla Komisji w 2009 r. wykazało, że wprowadzenie obowiązkowych wymogów dotyczących urządzeń wykorzystujących wodę w ramach rozszerzonej dyrektywy w sprawie ekoprojektu mogłoby przynieść znaczne oszczędności wody. W przypadku objęcia wymogami wszystkich domowych urządzeń wykorzystujących wodę łączne zużycie wody mogłoby zmniejszyć się o 19 procent, co odpowiadałoby ograniczeniu łącznego poboru wody w UE o 3,2 procent rocznie. Ograniczenie zużycia wody przez produkty związane z energią, takie jak krany, prysznice i wanny, mogłoby potencjalnie doprowadzić do ograniczenia o 20 procent zapotrzebowania na energię grzewczą, natomiast skrócenie czasu brania prysznica, zmiana częstotliwości kąpieli czy korzystania z wody z kranów mogłyby przynieść oszczędności od 20 do 30 procent.

W sprawozdaniu potwierdzono, że dobra gospodarka wodna powinna opierać się na hierarchizacji możliwych rozwiązań problemów związanych z wodą, przy czym największy priorytet należy przyznać zarządzaniu zapotrzebowaniem na wodę. Opcje związane z zaopatrzeniem mogą być rozważane po wyczerpaniu możliwości oszczędzania wody.

W sprawozdaniu wyrażono także zaniepokojenie Komisji związane z opóźnieniem wdrażania ramowej dyrektywy wodnej w państwach członkowskich najbardziej dotkniętych niedoborem wody. Termin przedstawienia przez państwa członkowskie ich planów dotyczących gospodarowania wodami w dorzeczach europejskich upłynął w marcu, ale w przypadku niektórych państw członkowskich konsultacje w sprawie tych planów jeszcze się nie rozpoczęły.

- **W kierunku planu działań służących ochronie wód w UE**

Komisja inicjuje szereg działań mających na celu przygotowanie do planowanego na 2012 r. przeglądu polityki w zakresie niedoboru wody i suszy. W 2010 r. największy nacisk będzie kładziony na wydajność zużycia wody, w szczególności na takie kwestie jak: możliwości oszczędzania wody w budynkach, ograniczenie strat wody oraz wydajność zużycia wody w rolnictwie.

Wyniki tych działań posłużą jako podstawa do planowanego na 2012 r. dokumentu „Plan działań służących ochronie wód w UE”, obok przeglądu wdrażania ramowej dyrektywy wodnej oraz przeglądu narażenia naturalnych zasobów środowiska, takich jak woda, różnorodność biologiczna i gleba, na skutki zmiany klimatu i innych oddziaływań antropogenicznych.

Pełen tekst sprawozdania jest dostępny na stronie internetowej:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0228:FIN:PL:DOC>

19. TRANSPORT - Komisja postanawia wnieść sprawę przeciwko Polsce do Trybunału Sprawiedliwości

Komisja postanowiła wnieść sprawę przeciwko Polsce do Trybunału Sprawiedliwości za brak transpozycji do prawa krajowego dyrektywy ramowej 2007/46/WE w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych i przyczep. Komisja uważa transpozycję dyrektyw za priorytet. Dlatego jeżeli Komisja nie otrzyma formalnego zawiadomienia o transpozycji przez Polskę tej dyrektywy ramowej, podejmie kroki w celu wniesienia sprawy do Trybunału Sprawiedliwości. Dyrektywa ramowa ma kluczowe znaczenie dla konkurencyjności europejskiego przemysłu motoryzacyjnego, gdyż gwarantuje istnienie jednolitych ram prawnych w całej Unii Europejskiej w zakresie homologacji i wprowadzania do obrotu nowych pojazdów i części.

Dzięki dyrektywie ramowej 2007/46/WE producenci ciężarówek, półciężarówek, autobusów i przyczep **nie będą musieli ubiegać się o homologację** dla takiego samego pojazdu **w 27 różnych krajach**, przed wprowadzeniem go do obrotu.

Wymóg otrzymania homologacji typu WE w celu dostępu do rynku wewnętrznego miał zastosowanie do samochodów osobowych, motocykli, motorowerów i traktorów rolniczych. Dyrektywą 2007/46/WE Unia Europejska **rozszerzyła ten system na wszystkie kategorie pojazdów silnikowych** zaprojektowanych i zbudowanych w jednym lub kilku etapach, oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych zaprojektowanych i zbudowanych dla takich pojazdów. Ściśle mówiąc, dyrektywa dotyczy pojazdów użytkowych (półciężarówek, ciężarówek, naczep, przyczep), autobusów i autokarów.

• System homologacji typu

System homologacji typu WE jest jedynym obowiązującym systemem, mającym na celu zapewnienie bieżącej kontroli zgodności produkcji. Homologacja typu gwarantuje, że produkty są homologowane jednokrotnie w całej Unii Europejskiej, dzięki czemu zredukowane są znacząco koszty badań i certyfikacji oraz związanych z tym procedur administracyjnych.

W przypadku pojazdów silnikowych homologacja typu oparta jest na zasadzie, że producenci muszą wystawić **świadczenie zgodności** dla każdego wyprodukowanego pojazdu, potwierdzające, że jest on zgodny z homologowanym typem.

Opóźnienie transpozycji dyrektywy 2007/46/WE w Polsce może ostatecznie opóźnić homologację typu pojazdów przez właściwe organy w Polsce, a w skrajnych przypadkach może także sprawiać trudności producentom w imporcie pojazdów do Polski.

20. REAGOWANIE KRYZYSOWE - Unijny mechanizm ochrony ludności uruchomiony: Pomoc dla Polski w walce z groźną powodzią

W dniu 19 maja br. Polska uruchomiła unijny mechanizm ochrony ludności, prosząc o pomoc w zaradzeniu skutkom poważnej powodzi, która nawiedziła duże obszary kraju. Prośbę o udostępnienie pomp o wysokiej wydajności oraz zespołów ratowniczych natychmiast przekazano wszystkim państwom uczestniczącym w mechanizmie za pośrednictwem komisyjnego Centrum Monitorowania i Informacji, które zajmuje się koordynacją europejskich działań w zakresie ochrony ludności. Polska uruchomiła mechanizm, ponieważ przewiduje, że utrzymujące się silne opady deszczu spowodują wyczerpanie się krajowych możliwości działania w ciągu najbliższych godzin.

„UE opiera się na zasadzie solidarności. W sytuacji kryzysowej, z którą mamy obecnie do czynienia w Polsce, wsparcie państw członkowskich może dowieść znaczenia tej ważnej europejskiej wartości. Zwracam się do wszystkich członków unijnego mechanizmu ochrony cywilnej, którzy dysponują sprzętem, jakiego potrzebuje Polska, aby zareagowali z całą hojnością” – powiedziała **Kristalina Georgijewa**, komisarz odpowiedzialna za reagowanie kryzysowe.

Powódź najbardziej dotknęła regiony na południu Polski (województwa śląskie, podkarpackie, opolskie, świętokrzyskie i małopolskie), jednak prognozy przewidują, że w związku z podnoszącym się stanem wód w największych rzekach stopniowo rozszerzy się również na centralne obszary kraju.

W celu uzupełnienia wyposażenia służb krajowych Polska zwróciła się z prośbą do państw uczestniczących w mechanizmie o udostępnienie pomp o wysokiej wydajności (600 m³ na godzinę lub wyższej). W ciągu godziny Francja zaoferowała cztery pompy o wysokiej wydajności 5 400 m³ na godzinę, trzy pompy o wydajności 850 m³ na godzinę oraz jedną pompę o wydajności 750 m³ na godzinę, a także wsparcie logistyczne i techniczne. Ofertę przyjęto, a francuskie zespoły ratownicze z samego rana zaczęły przygotowania. Mają one dotrzeć na obszary dotknięte powodzią w ciągu 15 godzin. Niemcy zaoferowały 5 bardzo wydajnych pomp o przepustowości 15 m³ na minutę. W ciągu dnia spodziewane są dalsze oferty pomocy.

Zdolność do szybkiego reagowania. Poprzez działanie przygotowawcze w tym zakresie Komisja i państwa członkowskie testują nowe uregulowania mające przyspieszyć udzielanie pomocy państwu będącemu w potrzebie.

- **Informacje uzupełniające**

Europejski mechanizm ochrony ludności ułatwia współpracę w zakresie reagowania na klęski. Uczestniczy w nim trzydzieści jeden państw (27 państw członkowskich UE oraz Chorwacja, Islandia, Liechtenstein i Norwegia). W ramach mechanizmu państwa te łączą zasoby, które można udostępnić krajom na całym świecie dotkniętym klęską. Po uruchomieniu mechanizm

zapewnia koordynację działań pomocowych w Unii Europejskiej i poza nią. Działania te koordynuje także Komisja Europejska poprzez Centrum Monitorowania i Informacji. Począwszy od roku 2001, kiedy powstał mechanizm, wykorzystywano go w przypadku klęsk w państwach członkowskich (na przykład podczas pożarów lasów w południowej Europie w 2009 r.) ale również na całym świecie, w tym po niedawnych trzęsieniach ziemi na Haiti oraz w Chile.

Więcej informacji dotyczących świadczonej przez Komisję pomocy humanitarnej znajduje się pod adresem: http://ec.europa.eu/echo/index_en.htm

21. PRAWA PODSTAWOWE - Komisja Europejska pozywa Polskę do Trybunału Sprawiedliwości w związku z przepisami dotyczącymi równości rasowej

Komisja Europejska pozwała w dniu 4 maja br. Polskę do Trybunału Sprawiedliwości UE z powodu nieprawidłowego wdrożenia unijnych przepisów zakazujących dyskryminacji ze względu na pochodzenie rasowe lub etniczne (dyrektywa o równości rasowej 2000/43/WE). Powodem tego kroku był brak odpowiedniej transpozycji przez Polskę do jej prawodawstwa krajowego przepisów uzgodnionych na szczeblu UE.

Kierując sprawę do trybunału Komisja wskazała, że:

- Polska nie dokonała transpozycji dyrektywy poza dziedziną zatrudnienia; w polskim prawodawstwie brakuje przepisów szczególnych zakazujących dyskryminacji ze względu na pochodzenie rasowe lub etniczne w odniesieniu do zabezpieczenia społecznego i świadczeń socjalnych, dostępu do towarów i usług, w tym zakwaterowania, członkostwa w związkach zawodowych, organizacjach pracodawców i organizacjach zawodowych, jak również dostępu do kształcenia;
- podobnie polskie przepisy dotyczące ochrony przed wiktymizacją obejmują jedynie dziedzinę zatrudnienia, z pominięciem innych dziedzin wchodzących w zakres zastosowania dyrektywy.

• Kontekst

Przeciwdziałanie dyskryminacji (poza dyskryminacją ze względu na płeć i obywatelstwo) jest stosunkowo nowym obszarem polityki UE. W wyniku przyjęcia traktatu amsterdamskiego w 1999 r. UE zyskała nowe kompetencje do zwalczania dyskryminacji ze względu na pochodzenie rasowe lub etniczne, religię i światopogląd, niepełnosprawność, wiek oraz orientację seksualną (dawny art. 13 TWE, obecnie art. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej). Doprowadziło to do jednogłośniego przyjęcia w 2000 r. przez państwa członkowskie dwóch dyrektyw:

- dyrektywy 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne („dyrektywa w sprawie równości rasowej”). Dyrektywa ta obejmuje bezpośrednią i pośrednią dyskryminację oraz nękanie w dziedzinie zatrudnienia, szkolenia zawodowego, kształcenia, ochrony socjalnej (w tym zabezpieczenia społecznego i ochrony zdrowia), świadczeń socjalnych oraz dostępu do towarów i usług (w tym zakwaterowania);
- dyrektywy 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia, pracy i szkolenia zawodowego („dyrektywa w sprawie równego traktowania w zakresie zatrudnienia”). Dyrektywa ta obejmuje bezpośrednią i pośrednią dyskryminację oraz nękanie w dziedzinie zatrudnienia i szkolenia

ze względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Zawiera ona szczegółowe wymogi dotyczące racjonalnych usprawnień dla osób niepełnosprawnych.

Państwa członkowskie zobowiązane były do transpozycji tych dwóch dyrektyw odpowiednio do 19 lipca i 2 grudnia 2003 r. Dla 10 krajów, które przystąpiły do UE w 2004 r., termin ten upływał 1 maja 2004 r. W przypadku Bułgarii i Rumunii był to 1 stycznia 2007 r.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska²

² Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.